NAM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2603 MỖI SỐ 0$02 NGÀY THỨ BẢY 21 NOVEMBRE 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Kép, 4 pages Thanh-Nghị, Tiểu-Thuyết thứ Bảy, Phụ-Nữ Tân-Văn	Giải trí Tuần-San	Phổ thông Tri-Tân và Ai-Hoa	Nam-Ký, Đại-Pháp, Phụ-Nữ Tân-Văn	Ngoại quốc
Một năm. .	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và						
Các công sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.25	3.25	3.30	6.00
Ba tháng.	1.50	1.75	1.65	1.65	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.60	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHAM-HUY-LUC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

DEPOT LEGAL INDOCHINE 4314

ANNONCES
Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
4e page
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimetre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

TỜ ĐIỀU-ƯỚC

Nhân thấy sự tấn-hóa của các nước văn minh;

Nhân thấy cái hiện tình kinh-tế và xã-hội nước Nam, buộc phải sự đổi lại chánh-sách Bảo-hộ;

Nhân thấy vì việc phiền phức quá, mà đức Hoàng-đế không thể mỗi ngày mỗi thân làm quốc-chính, mà lại vừa lo việc thiên-chức thứ nhất của ngài, là việc phụng tự Tôn-miếu xã-tắc, nước có trật tự và được thái-bình, cũng nhờ ở đó, nên chi tờ-chỉ đã có nói ở trong đạo chỉ-dụ ngày 3 juin 1886, là ngày 2 tháng năm năm Đồng-khánh nguyên niên;

Nhân nay Hoàng-đế hãy còn xung lủ;

Nhân nay lại quyền của nước Pháp và của nước Nam, đã liên lạc một-thiết với nhau, đôi bên cùng bảo đảm lẫn cho nhau, thế thì phàm sự nay cần phải biểu đồng ý-kiến, mà đồng hành-vi, thì việc trị an cơ-bổ mới tận thiện được;

Nhân thấy ngày nay hành-chánh mọi việc cần phải làm cho mau chóng mà quyền chủ-trương cần phải mở rộng ra;

Nhân thấy cái quan niệm của đứng Quản-chủ trị nước, và cái lòng thần dân sở-nguyện, để duy trì lấy trong thường luân lý là cái khuôn phép vun tới đối đãi với nhau, và nhân dân giao-tế cùng nhau, về lại cứ theo cai-lắc kiến quốc nước Nam, và tuân-phụng lệ chế trong nước, thì đứng quân-chủ vàng mệnh trở-dấy vận nước, nhưng mà đặt-minh cho các quan Thượng-thư thay việc trị dân;

Nay các đại-diện Nam-triều, có lên ký dưới đây phụng mệnh đức Hoàng-đế;

Với quan Toàn quyền Đông-pháp, phụng mệnh Pháp-đình, hoặc quan Khâm sứ đại-biểu cho ngài, khi rgài không có đó, cùng lập điều-ước như sau này:

Điều thứ nhất. — Chỉ những lệ định gì có thuộc về dân lễ hoặc có quan đến những chế-độ kiến quốc nên Bản-triều thi phụng chỉ-dụ của đức Hoàng-đế mà tuân-hành. Những việc sửa-thích, ấn-xá, cùng lộng phong và việc phong sắc cho các vị thần các làng ở Trung-kỳ và Bắc-kỳ, thì thống quyền về đức Hoàng-đế tài định. Việc bàn cấp huy-chương, từ tước và cho phong cung hàm và ngũ tước cho thần thì do đức Hoàng-đế chiếu theo điều thứ 5 trong đạo chỉ-dụ ngày 7 juin 1923 là ngày 23 tháng tư, năm Khải định thứ tám, mà tài định.

Còn những việc khác thuộc về hình hiến tư pháp, trị an trong nước, với việc xếp đặt các công-vụ, việc lựa chọn và bổ dụng Nam-quan dưỡng thuộc, thì do các quan đại-biểu nhà nước bảo-hộ ký nghị thi-hành. Duy ở Trung-kỳ thì quan Khâm-sứ đại-thần, sẽ thường đồng với các quan Bộ-trưởng đại-thần, mà tất phải có ý kiến của các vị đại-thần ấy, sau mới ký nghị thi hành.

Nhưng vì trình độ văn-minh trong nước bây giờ, Nam triều nghĩ đã nên cho dân-chúng dự vào một phần trong việc chánh trị; nên Hoàng đế đặc-mệnh cho quan Khâm sứ, bất cứ về việc gì nên cải cách, thì cứ bàn với hội-đồng Thượng-nghị Trung-kỳ, ý hợp rồi thì ký nghị-định thi-hành.

Bởi để lần lần cho dân được quyền dự bàn đến việc nước một cách mật thiết hơn nữa.

Những nghị-định của các quan đại-biểu nhà nước Bảo-hộ, của vị nào ký, thì sẽ thi hành riêng trong bạt vị ấy cai-trị.

Việc ổn dụng và cách-triệt các Bộ-trưởng Đại-thần, thì do đức Hoàng-đế tài định, nhưng trước phải thương đồng ý hiệp với quan Trung-kỳ Khâm-sứ đại-thần, và phải có quan Toàn-quyền đại thần nghị y mới hiệp.

Điều thứ hai. — Các khoản chi tiêu về Nam-triều văn võ chánh trị chủ sự vụ, thời sẽ sắp nhập vào dự-toán ngân sách của Trung-kỳ bảo hộ.

Còn tiền Tấn-nội, với bổng hướng Hoàng-phái, tiền chi tiêu về việc đền-đề và chi tiêu về các Tôn-lăng, miếu-đền, thì sẽ lập thành một ngân sách riêng để đức Hoàng-đế chi dụng; ngân sách ấy sẽ cho quan Thượng-thư bộ-lễ quản-lý.

Điều thứ ba. — Hội-đồng các quan Bộ trưởng Đại-thần thời do quan Trung-kỳ Khâm sứ Đại-thần chủ tọa, như quan Khâm sứ có đi vắng, hoặc có bận về gì, thì nghị phải cử quan tới đại-lý.

Điều thứ tư. — Tờ điều-ước này bắt đầu thi hành từ ngày ký tên xong.

Tại Huế, ngày 6 Novembre 1925.

Ký tên: Đông pháp Tổng-thống Toàn-quyền Đại-thần : Monguillot.
Phụ-chánh Tôn-thất-Hân, Tôn-nhân-phủ đại-thần: Tôn-thất-Trạc,
Phó-chánh phủ đại-thần: Ng-hữu-Bài, Hồ-đắc-Trung, Võ Liêm, Tôn-thất-Đính, Phạm-văn-Thụ, Ng-đăng-Tam

(Bản sự thật ở trong Huế)

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 19 Novembre 1925

Việc Syrie tại Pháp

M. Briand đã tiếp đại-thống Sarrail.

Ngày hôm qua thủ-tướng Pháp đã nghênh tiếp M. De Jouvenel, tổng-ủy-viên ở Syrie. Ông De Jouvenel có nói cái trách vụ của chánh-phủ ấy thác cho ông ở Syrie, ông không coi là một việc thực-dân nhưng là việc nước Pháp đề hướng với người Syriens Nhưng trước nhất phải trù liệu hồi phục, cuộc hòa bình, thì sau mới có tự do, thịnh vượng.

Các ban ngoại giao và quân sự đã nghe đại-thống Sarrail trần-thuyết mọi sự về việc chiến-tranh để dẹp quân Druses khởi loạn. Đại-tướng phán rằng mọi lẽ rằng bắn súng đại-bác qua lọa vào thành Damas mục-đích là để ngăn ngừa cái phong-trào khởi loạn và nhờ về thế nên việc khởi loạn mới không đến nỗi lan-huyết lắm.

Cái chương-trình tài-chính tại thứ dân nghị-viện

Thứ-dân nghị-viện đã bắt đầu bàn về việc trợ quyền đặc biệt

M. Dudoin về đảng xã hội cấp-tiến có nói trước nhất chánh-phủ phải trả tinh việc ấn định giá tiền franc, không có thì không sao tu phục nền tài-chính được.

M. Mollin e (Tả đảng cấp tiến) chỉ nghị các khoản của chánh phủ, nhất là về việc đánh thuế thái quá các thứ ngân đơn về loài động sản.

M. Dutreil (cộng hòa tả đảng) cũng chỉ nghị kịch liệt cái chương-trình của chánh-phủ.

M. Nogaro (xã-hội cấp tiến) nói cái chính-sách thuần về quan thuế và tiền tệ cũng không chấn hồi-phục được thị-giá quốc-trái và tiền franc. Ông nói có trả tính cho số chi thu được quân binh, rồi mới tu phục được nền tài-chính. M. Orgaro có nói xem việc đã xảy ra ở Ba-lan thì biết việc tăng số giấy bạc cũng không quan hệ gì với việc hối đoái không không. Ông nói nay phải chánh-phủ cần phải lưu tâm về việc hối đoái.

Ngày mai nghị-viện sẽ bàn nốt.

Việc chính-trị nước Anh

M. Churchill có tuyên cáo rằng bà nghị-viện rằng nay mai nước Anh lại sẽ điều đình với nước Pháp về cái vấn-đề trái-khoản.

Hạ nghị-viện đã bàn việc gia hạn các luật dẫn cuối sang năm năm bạn và bãi khoản của đảng lao động yêu cầu gia hạn các luật hạn chế số người ngoại quốc vào nước Anh.

Báo *Daily Mail* được tin ở Dublin nói rằng cuộc cách-phủ hai Ái-nhĩ-lan tự do, định điều đình cái giao ước kinh tế nước Anh và nước Đức.

Việc chính trị nước Đức

Có tin rằng tòa nội-các đế-quốc đã ưng thuận các điều đại cương về giao ước Locarno. Ngày mai tòa nội-các sẽ hỏi ý kiến những viên tổng-trưởng của các tiểu quốc. Người ta nói trong các vị tổng-trưởng liên-quốc, chỉ trừ hai ba vị, còn thì sẽ ưng chuẩn các giao ước.

Viên phóng sự báo *Daily News* báo tin rằng sự cảnh-sát có bắt được một cái chương-trình của các hội ái quốc ở đông bộ nước Đức định tiến đến Berlin giải tán nghị-viện, tuyên bố thống quyền quốc vụ để ngăn trở việc ưng chuẩn các giao ước Locarno.

Nước Hoa-kỳ với tàu ngầm

Về việc nước Anh bàn bãi các tàu ngầm, tại dinh tổng-thống Hoa-kỳ có nói nếu nước Anh đề xướng việc ấy thì Hoa-kỳ sẵn lòng xem xét, và Hoa-kỳ sẵn lòng xét tất cả các lời bàn có quan hệ đến việc thanh giảm quân bị.

Việc thám hiểm bắc-cực

Ở Oslo có tin rằng mùa xuân sang năm một đoàn người Pháp và người Na-uy sẽ mưu việc đi đến Bắc-cực.

Việc chính-trị nước Pháp

Trước khi nghị-viện bế nghị có quyết nghị nhiều khoản. Trong số ấy có một khoản xin đặt một cuộc chúng dân đầu phiếu về việc yêu cầu cho Pai-loại-tân được độc lập. Đàn bà đàn ông 23 tuổi trở lên đều được dự cuộc đầu phiếu ấy.

Việc nước Nhật bản

Các quan hải quân xin cử để các khoản chi tiêu về việc đóng các tàu phụ. Các quan ấy nói quan thủ-tướng cũng sẵn lòng ưng cho mở mang hạm đội đôi chút.

Tại hội đồng quan-thuế

Ở Đông kinh có tin rằng cái chánh sách của chánh-phủ Trung-hoa đối với các vấn-đề quan-thuế như sau này:

1. Xin các nước công-nhận cái quyền tự trị cho sở quan-thuế Trung-hoa, và đem việc ấy ghi vào trong các giao ước. 2. Bãi hẳn khoản thuế ly-kim trước khi thi-hành cái thể tự trị. 3. Bàn về việc tự-trị trước khi bàn đến các khoản thuế phụ.

Phái-bộ Trung-hoa đã vận động với phái-bộ Nhật-bản đề xin tán trợ cho phái-bộ Trung-hoa, về việc phái bộ ấy xin hội-đồng bàn riêng cái vấn đề tự-trị với cái vấn đề ly-kim. Ở Bắc-kinh có tin rằng phụ bản ở hội-đồng quan thuế đã ấn định xong điều khoản về việc bãi ly-kim, và về quan-thuế tự trị.

Chiến sự ở Trung-hoa

Tôn-truyền-Phương đem các tinh binh đến Hồ-châu-phủ, lại mộ thêm cái thế lực của mình ở Chiết giang bị giảm đi. Tướng Kiang-ke-shek ở Quảng-đông nhân dịp ấy bèn tiến vào Chiết-giang thì quân Chiết-giang lại có người theo về bản. Nay vậy thì Tôn phải thôi không thì đánh nhau với Trương-tác-Lâm nữa. Tôn đã một sư đoàn ở Hồ-châu phủ, và đã đem bộ tham-mưu đến Nam-kinh. Viên chưởng binh sư-đoàn thứ 10 cũng đảo qua.

Đảng Au-huy đã điều đình với Trương-tác-Lâm để đuổi đốc-quân ở Ân-huy là Đặng-jrạch-Nữ đi.

(Indopacifi)

Ngày 18 Novembre 1925

Một cái nạn tàu bay

Một cái thủy-phi-cơ có bốn người cưỡi bị cháy ở giữa giới, và rơi xuống dưới bể, một người sống sót, còn đang tìm xác năm người kia.

Chiến-sự ở Maroc

Sáng đại bác và sáng khai-hoả đánh đuổi địch quân ở miền bắc Ouezzan.

Chiếm khối lượng việc mang nặng

Võ sĩ Rigoulot dâng hai cánh tay nâng 161 k.los, chiếm khối trong việc mang nặng. Người chiếm khối trước mang được 156 kilos.

(Havas)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ ngài làm ơn cải bảo cho tôi biết một điều như sau này:

Nguyên tôi có một người bạn bị một người làng chỉ vì muốn bới việc để lấy tiền, mà đi xui hai tên ăn cướp xưng cho người bạn tôi. Người làng ấy lại bảo phải lo bốn năm trăm đồng bạc để nó chạy cho khỏi tội vì nó hiện làm lính sở hữu ở dinh quan án. Vậy xin ngài chỉ bảo cho cách gì để giữ bày tình oan và khỏi phải tội và mất tiền và làm cho kẻ chỉ lương vì-cường sẽ phải tội, vì người bạn tôi chỉ là người nông-phu lương thiện.

Nay kính hỏi.

LỜI ĐÁP. — Nếu người bạn ông không tăng đáng với bọn cướp ấy thì có thể đem người làm chứng viện ra rằng hôm cướp mình ở nơi khác, chứ không ở chỗ cướp. Nếu tên linh đòi 400 bạc để lo chạy cho khỏi tội thì người bạn ông cũng phải viện được chứng có rằng nó có dọa mình như thế

Nếu có chứng thì người bạn ấy có thể làm đơn đệ lên quan Chưởng-lý Hanoi (Procureur général) mà kiện tên linh của quan án và hai thằng ăn cướp theo như điều 2 và 4 luật Hình An-nam ở Bắc-kỳ như sau này:

« Người nào do bụng xấu mà vu-cáo cho người ta phạm một cái tội « về luật Hình hoặc về hành-chính « thì bị tội như sau này:

« Nếu sự đầu cáo thuộc về tính-chất trọng tội thì người vu cáo phải « phạt giam từ một năm đến 5 năm và « phạt bạc từ 50 đồng đến 500 đồng.

« Nếu sự đầu cáo thuộc về tính-chất khinh tội thì người vu-cáo « phải phạt giam từ 6 tháng đến 3 « năm và phạt bạc từ 20 đến 300 « đồng.»

Và theo như điều 50 như sau này:

« Người nào phạm về một khoản sau này thì cho là tăng phạm:

« 1. Là xui giục cho người ta phạm « tội, hay là lấy tặng-vật, lời nước, dọa-« nạt, thiện-quyền, gian-mưu, nguy-« kế để khiến-khích cho người ta « phạm tội . . . . . »

Và theo điều 95 như sau này:

« Bất cứ người nào dù là người « nhà, người phái-ấy, người thân-« thuộc, thì thiếp của công chức mà « cùng ở một nhà với công chức, « hay là người khác, nhân làm việc « quan mà đi lại với công chức, nếu « vì cái địa-vị của mình đối với công-« chức mà mượn thế, hoặc cậy thế để « sách thế hay là mặc nhận lời hứa, « lời nước, của lót, để biếu, hoặc « không cứ là biếu lót thế nào, khiến « cho quyết định lòng người công-« chức phải làm sự phạm pháp để « định trong điều 91 thì người ấy sẽ « bị phạt giam từ 3 tháng đến 2 năm « và phạt bạc từ 10 đồng đến 100 « đồng ».

Đơn kiện ấy nộp làm bằng thư *recommandé*,

Ph. h-L.

Cuộc số số Tương-tế

TẠI SAIGON

Ban ủy-viên cuộc số số Tương-tế, rằm nay, hồ 9 giờ ngày 11 novembre, đã họp tại tòa Đốc-lý thành-phố Saigon. Ông Rouelle tọa chủ và qui quan thị sự. Cuộc số số kết-quả như sau đây:

Số 95 584 trúng . . . . 10.000 đồng
Số 46.344 trúng. . . . . 4.000 đồng

Hai số này mỗi số trúng 2.000 đồng.
05.291 12.855

Tám số này mỗi số trúng 1.000 đồng.

02.164	31.643	41.594	69.487
07.183	34.930	48.340	86.146

Mười số này mỗi số trúng 500 đồng.

04.262	15.766	57.664	97.240
13.174	33.152	83.886	
15.384	37.265	84.915	

Năm mươi số này mỗi số trúng 100 $.

01.464	20.596	38.851	79.871
02.841	22.071	43.358	81.673
06.151	22.214	48.178	82.063
09.531	23.898	52.533	82.705
12.602	23.963	57.045	83.724
13.279	26.213	58.034	88.691
13.838	26.521	68.646	91.388
16.712	26.998	69.624	91.864
16.748	27.971	65.131	92.591
17.824	29.311	69.616	94.776
18.571	30.067	69.756	96.515
18.903	31.601	72.098	
20.496	36.486	79.163	

Tám mươi số này mỗi số trúng 50 $.

00.167	22.033	51.903	76.888
00.664	22.515	52.088	80.778
01.307	25.009	53.828	81.176
01.770	30.026	55.067	81.691
04.686	31.965	55.988	82.684
04.705	36.058	57.286	83.598
07.953	36.510	59.860	86.027
09.551	38.443	60.623	87.284
09.660	39.024	60.845	88.819
10.791	39.056	60.965	89.916
10.840	39.195	62.011	92.888
12.264	39.476	65.424	92.952
12.791	43.218	66.856	94.838
12.865	45.738	66.903	95.016
15.347	47.605	67.022	95.236
16.049	48.776	69.881	95.336
17.838	48.838	71.765	95.497
18.414	49.854	72.420	96.548
20.773	51.024	75.324	97.076
21.004	51.436	76.536	97.768

Hai trăm số này mỗi số trúng 20 đồng

00.963	30.797	48.501	66.920
01.629	31.013	48.665	67.695
04.857	31.434	48.899	68.470
04.893	31.906	49.257	68.592
05.315	32.192	49.492	68.627
05.710	32.366	50.969	68.995
05.854	32.828	51.552	69.186
07.304	33.221	51.714	70.040
08.225	33.367	52.892	72.090
08.647	33.822	53.309	72.313
08.721	34.581	53.657	72.542
10.075	34.916	54.064	75.344
10.196	35.397	54.251	75.557
10.602	36.283	54.456	75.809
10.733	36.566	54.809	76.510
11.064	36.716	54.825	79.831
11.691	36.953	54.850	81.994
11.813	37.768	55.914	81.186
12.241	38.292	56.529	81.362
12.413	39.104	56.517	82.068
12.429	39.165	56.724	83.465
12.631	39.265	57.273	83.636
12.884	39.654	58.081	83.993
13.250	39.685	59.026	84.257
13.580	39.898	59.047	84.589
14.198	40.035	59.968	84.894
14.243	40.389	60.268	85.166
14.414	40.436	60.661	85.601
14.456	40.875	60.766	85.784
15.293	40.625	60.857	86.877
15.963	4 .663	60.933	86.772
16.025	40.740	61.823	87.866
16.537	40.926	61.937	88.344
16.915	41.224	62.058	88.841
18.058	41.899	62.194	88.982
18.929	42.320	62.307	90.995
19.080	42.669	63.098	91.356
19.415	42.710	63.453	92.584
19.624	43.003	63.483	93.393
20.183	43.716	63.540	94.204
20.199	44.310	63.700	95.029
20.683	44.424	64.191	95.207
21.482	44.817	64.584	95.201
21.822	44.863	64.683	96.740
22.970	44.980	64.696	97.182
23.645	45.145	64.923	97.926
26.702	45.474	65.617	98.072
27.032	45.520	65.930	98.692
28.286	46.576	66.036	99.142
30.591	46.670	66.815	99.146

Các số trúng lẻ, số đầu là số 95.584 trúng 10.000 đồng thì nay để biết rõ là số của một tên tù Ng-v-Ngãi tức Ng-v-Phúc, vì phạm tội ăn cắp cái giấy 5 $ bị kết án phạt giam 1 tháng, điện còn bị giam tại nhà pha Chợ-lớn, điện ngày 4 Décembre nay mới mãn hạn.

Tên này vốn làm nghề quét chợ tại Chợ lớn, vì nghèo túng làm liều nên phải bị tù, bỗng dưng được một số tiền to lớn, chắc từ nay sẽ giữ ăn vi thiện được nhỉ?

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 24 độ
15 giờ 25 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ		10 $ 15
— nhì,	—	9 45
— ba,	—	8 35
Thóc hạng nhất,	—	5 10
Bắp ngô	—	5 40

Giá bạc. Kể từ ngày 20 Novembre 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 $ 10.

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* đến ngày chủ-nhật 22 novembre 1925, hồi 10 giờ sáng, ở Haiphong sẽ chạy tỉ tầng đi Hongkong.

Các thư-từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 7 phút tối thứ bảy 21 novembre.

Ở sở Bưu-điện thư *recommandé* nhận cho đến 18 giờ, thư thường đến 19 giờ.

Quan Toàn-quyền Vareane tại Saigon. — Bữa quan Toàn-quyền Vareane tới Saigon, trước khi các quan chức và các đại-biểu đến chào ngài thì quan Thống-sứ Monguillot có đọc diễn-văn. Quan Toàn-quyền Vareane có đáp từ, trước hết cám ơn quan Thống sứ Monguillot về những công việc của ngài, đại khái nói rằng « Tôi rất lấy làm vui lòng mà nhận lấy những công việc ngài đã làm trọn, nhất là trong khi quan Toàn-quyền trước tôi vắng mặt tại thuộc-địa. Bởi vậy tôi đã nhất quyết trong khi tôi nhậm chức trách ở xứ này, sẽ nhờ đến sự lịch-duyệt của ngài để giúp việc tôi. »

Quan Toàn-quyền có nói mấy lời đến tinh thần Việt-Nam Hoàng-đế và chúc mừng Cao miên và Ai lao quốc-vương.

Ngài có giải bày rằng trước khi tuyên-bố về cải chính-sách của ngài thì ngài cần phải khảo sát cái tình thế ở đây đã.

Nói đến quyền-lợi và nghĩa-vụ của người Pháp và người Nam thì ngài tuyên cáo rằng về đường chính trị ngài không có nhất thiết bắc bước một điều yêu-cầu gì cả, miễn là dân Đông-dương có công-nhận rằng sự liên hiệp của nước Pháp là điều hay và cái lợi của Đông-dương là nhờ ở sự trợ-lực qui báu của nước Pháp.

Chỉ ăn hôm qua hồi 5 giờ rưỡi nhân dân Saigon có mở tiệc *champagne* mừng ngài.

Đến thứ bảy này quan Toàn quyền sang Cao miên.

Thứ tư ngài trở về đề đến thứ bảy sau thì đi đường bộ ra Bắc-kỳ.

(Indopacifi)

Cuộc hội-nghị luật-pháp ở Bắc kinh. — Quan quyền Tư-pháp tổng-trưởng Toussaint được cử làm đại biểu chính-phủ dân-quốc Pháp đi dự cuộc hội-nghị luật-pháp ở Bắc kinh (Tàu) mở vào tháng décembre này. Vậy chừng đến 30 novembre này ngài sẽ xuống Haiphong đáp tàu sang Bắc-kinh.

Trong khi quan Tư-pháp tổng trưởng đi công-cán vắng, thì quan chánh-án thứ nhất tòa Thượng-thẩm Saigon là M. Dain sẽ quyền thay việc ngài và quan cố-vấn tòa Thượng-thẩm Hanoi sẽ bổ vào Saigon thay M. Dain. M. N'ze chừng tuần lễ sau sẽ đáp tàu *Claude Chappe* về Saigon. Khi bàn giao xong thì M. Dain mới ra Hanoi.

Quan Chưởng lý Roxé sắp tới nơi. — Quan Phó Chưởng-lý Roxé tại tòa Thượng-thẩm Hanoi, về Pháp nghỉ ốm trước, thì chuyến tàu *Paul Lecat* vừa rồi đã sang tới Saigon, chừng 24 hay 25 này sẽ ra tới Hanoi.

Có lẽ quan Chưởng lý mới tới nơi thì ngành các quan chức trong tòa Thượng-thẩm Hanoi sẽ có thay đổi nhiều.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tòa án Đại-hình. — Về phiên án Đại-hình ngày 14 décembre tới nơi này, tuy chưa ấn-định hẳn các vụ đem xét xử, nhưng xem chừng thì có mười việc cả thảy. Trong các việc Âu-tây, thì có việc Gervais là bán tập tại tòa sứ Sơn-tây can việc lường móa tiền công của tỉnh lỹ, việc Albert ở Cay-vong (Tuyên-quang) can việc đánh chết người, là những việc trong báo đã từng nói tỏ từ trước.

Còn về các người Nam thì có việc lường gạt, trộm cắp và các việc trộm cắp, việc làm giả bạc giả, v. v.

Về việc án mạng ở Phú thọ, là vụ giết Mme Cousin cũ mới rồi thì có lẽ chưa kịp đem ra phiên tòa này xét xử được, và phải đợi đến phiên tòa đầu sang năm.

MỘT DỊP RẤT TỐT

Vì đi xa muốn bán ngay một cái xe ô-tô 6 chỗ ngồi 11 ch. 15 mã-lực — dùng rất ít. Bánh xe mới — Giá rất rẻ.

Hỏi tại số 3 bis đường Victor Hugo (Cửa hồ) trưa 12 giờ.

BÁN RẺ

Nhà Hemange 30, phố Ngô-trám, Hà-nội có nhiều bi-tắt dân-dụng, đàn-bà, trẻ con, bọn ăn bận ngủ, nhưng đồ tắt làm xin mời quí-khách chiếu-cố. Quí-khách muốn được chắc cũng chọn được nhiều đồ ưng ý.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương khu đệ nhất đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần.

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $ 50

Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, Số. GIẤY nói số 226

6301.

NƯỚC MẮM

HẢI-LỢI CÔNG TY

Hanoi, Rue Jean Dupuis, n° 72

(Phố Mới số 72)

Nay chế-tạo thứ Thanh-nước

Vừa đẹp ý vừa phải, theo nghiêm-nhặt vệ-sinh Nhà-nước. Thứ phẩm-chất mùi-mẫn, ra cho ăn. Hàng thứ tốt, ngon, chế đúng thể-lệ trong nghị-định ngày 22 Décembre 1916.

Giá bán 3 $ 00 một thùng hơn 78 lít-rơ.

Tiền thùng tính ngoài.

Con nhiều hàng ngoài bán cùng các thứ dùng cho nhà, bán lẻ: 0 $ 25, 0 $ 30, 0 $ 35, 0 $ 50 và 1 $ 20 một chai.

Có bán các mùi Sgfe.

SÁCH LUẬT

Quan phó Binh lương, A. Dejean de la Batie, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá . . . 3 $ 00

2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá . . . 3 . 00

3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá . . . . . 3 . 00

4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá 4 00

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

Trang Bắc Học Hiệu. — Là trường Sơ-học Kiêm-bị của bản quán mở tại phố Nhà-thờ (rue Lamblot) số 22. Chương-trình theo như chương-trình Nhà-nước, nhưng chú trọng nhất về Quốc văn và Pháp-văn. Các giáo viên kén toàn những người đã sành nghề dạy học cả.

Đơn xin học gửi đến hiệu-trưởng ở phố Nhà-thờ hoặc đến bản quán cũng được.

MỘT DỊP RẤT TỐT

Muốn bán một cái xe ô-tô « Amilcar » kiểu 1925. Hai chỗ ngồi. 6, 8 mã lực. Đã chữa chạy cùng bánh xe thay đổi đủ cả. Mới dùng có 8 ngày.

Hỏi tại : 71, đường Gambetta. 6, phố Hàng Trống

Tòa Thượng-thẩm. — Hôm qua tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Châu giết chả. — Vì việc gả chồng mà tên Vũ-văn-Nhâm cãi nhau với người chú rất hăng-hái, ai can cũng không được. Người chú thấy cháu vô phúc như thế, sợ mắng nhiếc thì nó cầm ngay gậy xông vào đánh chết ngay. Tòa Nam-án tỉnh Bắc-ninh phạt đứa cháu vô phúc ấy 5 năm khổ sai. Tòa Thượng-thẩm y án và bắt phải bồi 30 đồng cho nhà chú.

Vì một chuyện nhỏ mà đến vỡ đầu sứt trán. — Một người tên là Hiu, không bằng lòng với Luyện-văn-Lương là người làng bán rượu. Một hôm nhân có ký thân ở đình làng, các ký dịch họp cùng lễ. Lúc lễ xong, người ấy cùng bè đảng biết rượu mua của Luyện-văn-Lương thì trên trốc cùng nhau bảo đem trả lại lấy tiền mua của hàng khác. Lu lộn v Lương được tin ấy lấy làm căm lắm cùng với người nhà là Luyện-văn Cương và Hoàng-văn Long đến sinh sự cãi nhau rồi cầm gậy đánh người ấy bị vỡ đầu. Còn những người về sánh người ấy đều bị thương xoàng. Tòa Nam-án tỉnh Hưng-yên phạt Luyện-văn-Lương 2 tháng tù, Luyện-văn-Cương và Hoàng-văn Long mỗi tên 2 tháng tù án treo và bắt phải liên đới với nhau bồi 60 đồng cho người bị đánh vỡ đầu. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tù và giảm tiền bồi-thường xuống 15 đồng.

Một cái bướu của chị em — Ngài Quyền bị thua rằng: xưa nay vẫn hay quấy nữ tiền các nhà trò, nhất là ở Bạch-mai, hoặc là đến xách nhiễu lấy tiền, mà không sỉ dám nói, vì sợ nó là tay du-côn lại tìm cách thù hằn gì chăng. Các chị em cứ phải xử nhũn, ngoài những trẫu bắt, nhiều khi các chị lại phải cung ứng cả khoản kia khác nữa, vậy mà tên Ngài Quyền lại càng bắt nạt lắm. Một hôm nó được tin nhà đẻ Của ở Bạch-mai cưới con gái lấy một tay làng chơi, thì nó liền giở thủ đoạn du-côn đến phá những, làm cơm xôm cả lên và đập phá cỉ bát đĩa khi thấy người trong nhà bỏ chạy thì nó lấy cả quần áo cứt thắng. Tên Nguyễn-sĩ Quyền xưa nay vẫn có tiếng là bắt nạt các chị em và là một tay du-côn hung tợn và du-thủ du-thực mà hay kếm ăn về cách cướp giật của những người hành-khách, nhưng chưa hề được quả tang lần nào cả. Hỏi thì nó chối không nhận lẽ gì cả. Vì không có đủ chứng cớ nên tòa Nam-án tỉnh Hà-đông lại tha cho nó. Bên nguyên đơn chống án, tòa Thượng-thẩm xét lại y án tha, nhưng có bảo cho Ngài-Quyền biết rằng sỡ-dĩ được tha là vì không đủ chứng làm tội đó mà thôi, nếu không chừa những thủ-đoạn ấy đi, mà để lần sau bị kiện thì sẽ phải phạt nặng vì hành-kiểm đã là một người rất xấu và tòa có bảo bên nguyên đơn có thể kiện về việc hộ, bắt Ngài Quyền bồi những sự tổn thiệt hại được.

Tù vượt ngục. — Tạ-văn-Bản phải giam cứu về việc cướp, sau vì khai ốm, linh dẫn đến nhà thương để chữa. Trong khi đi đường tên ấy bẻ xích chạy trốn. Sau tìm mãi mới bắt được. Tòa Nam-án tỉnh Thái-bình phạt tên ấy 2 năm tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Băng Sơ-học yếu lược. — Băng Sơ-học yếu-lược kỳ tháng Mai 1925 ở khu Sinh-từ đã làm xong. Học-trò trường nào lại về trường ấy mà lấy, chỉ trừ học-trò tư không ở trường nào cả thì đến trường Sinh-từ mà lấy.

Trường Sinh-từ lại cáo

Cái nạn ô-tô chiếm hòm kín. — Người đàn bà bị nạn ô-tô ở ngã ba hàng Bông và phố Đoàn-thị-Điểm mà bán-báo đã đăng trong số hôm qua là bà cụ đẻng Ng.-thị-Ái 60 tuổi, nhà ở phố hàng Bồng số 12. Cái ô-tô đè chết bà lão là xe số T. 1544 do một người Tây cầm máy. Bà lão khi bị xe nghiền gập đầu thì còn thở thoi thóp, khiêng vào nhà thương được một lúc thì tắt ngỉ.

Tội nghiệp! Không biết lỗi tại đâu.

Vì đi xa mà bán

Một cái xe ô-tô 4 Carre La Licorne 4 10 mã-lực 4, 5 chỗ ngồi — Máy tự-động hiệu thùng xe rất đẹp — Hàng rất tốt — Giá rất hạ. Hỏi tại M. Brenot, Industries Distilleries Fontaine, Hanoi.

CÁC RẠP CHỚP BÓNG HÀNOI

Rạp CINÉMA PALACE

Từ tối thứ tư 18 đến tối thứ ba 24 Novembre 1925

Chiếu phim-ảnh

« APRÈS L'AMOUR »

Sau đoạn

Phim ảnh rất là thú — Lắm cảnh rất hay, rất vui !!!

Rạp CINÉMA PATHÉ

Bắt đầu tối thứ bảy 21 đến tối thứ năm 26 Novembre

Chiếu phim ảnh

COEUR MAGNIFIQUE

Hai hồi tứ đoạn

Severin Mars đóng trò

Rạp FAMILY CINÉMA

Chiếu phim ảnh tiểu-thuyết

LE ROI DU CIRQUE

Rạp CINÉMA Hôtel Indochine

Tối nào cũng chiếu ảnh — Làm trò rất vui

Tối thứ bảy, 21 Novembre chiếu phim ảnh « Lê Nam-giao » năm vừa rồi.

Quan Đốc-tờ Bi-co-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đau ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh nội thương, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gió, số nhà 33, Hanoi, dây nói 314.

Quan Đốc-tờ có cả nhà chữa người đã ngoài 60 năm, ai cần lại nói.

Sáng lục của ai? — Chả một hiệu hàng cơm Tây ở phố Bờ hồ là M. Ngô-nguyên-Đạt có đem nộp sở Cẩm một khẩu súng lục của một người Tây đến uống rượu bỏ quên ở đó.

Vỏ số ấy-lại vô thừa nhận. — Mme Abor ở hàng Bông thợ nhuộm có trình cảm đánh mất một quyển sổ vé đánh số trẻ con Tây-lai và thừa nhận từ số 16 851 đến 16 900.

Nuôi vú giả lên trần thân. — Mme Phạm-thị-Mười, nhà ở phố Đồ-hữu Vị số 35 trình Cẩm rằng vú-giả ăn-cắp đồ hàng đáng giá 6 đồng và các giấy biên lai của các linh Tây mua số tiền ước 1000 đồng.

TRUNG-HIẾU THÂN-TIÊN

Dịch tiểu-thuyết Tàu, toàn bộ 7 quyển đã đóng góp làm một, dày 248 trang giá 0 $ 50 tiền gửi 0 $ 20 bán ở các hàng sách và nhà Sonn-giá 98 hàng Bông, Hanoi

HIỆU BÀO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MỚI GỬI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hạng bánh và kẹo.

Le PARFUM des HUMANITÉS

(SỐ KỲ THANH-HOA)

Soạn-giả : E. VAYRAC

Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Nửa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển . . . . 2 $ 00

Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1 00

Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi. Recommandé : 0 $ 30 thứ 2 $ 00 và 0 $ 20 thứ 1 $ 00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Tin sau cùng

Bản dự án tài-chánh tại thứ dân nghị-viện

Tại thứ dân nghị-viện, M. Bokanowski, trước đây sang chất liền thảm đồng ủy-viên số chi thu có bảy tỏ một sự nguy hiểm về việc tăng số giấy bạc qua bạn, và ông nói chỉ vì ngân-liền của tư gia đem ra ngoài nhiều, nên cái giá hối đoái ở nước Pháp cao lên.

Chiến-sự ở Maroc

Khi nghị-viện bàn đến việc Maroc, thì đại-tướng Nanl nằm tới Paris. Ở Tây-ban-nha có tin rằng đã bắt đầu thu khí giới của dân Beni Said.

Chiến-sự ở Syrie

Viên phóng-sự báo *Chicago Tribune* ở Byrouth báo tin rằng quân Pháp bắt đầu đánh hai trận bổ-vi để tảo trừ địch quân ở miền Liban.

Quân Druses định đánh Peuschez Nhưng quân ấy bị thua to. Quân Djez n quốn về miền Hasbaya. Tàu bay Pháp phóng phác xuống Marjjastan làm cho đồn ấy kh ng ao g ữ được nữa.

Cứ như tin tức nhận được, thì tình hình đã khả lắm.

Ở Sjebel Druse đã yên. Người ta nói chỉ đem ít nhiều viện-quân đến, là đã khôi-phục được trật-tự.

(Indopacifi)

TIẾNG GỌI ĐÀN

Là một tập văn luận-thuyết

— của Dương-bá-Trạc soạn

giá 0 $ 40 tiền gửi 0 $ 11

Chực thắt cổ tự-tử — Ngày 18 novembre vào hồi 19 giờ, tên Lê-văn-Mài, 11 tuổi, quán làng Bham, tổng Tây thu, phủ Hoài-đức, tỉnh bị bắt về tội ăn cắp thì trong khi giam ở bóp Bờ-sông tên ấy lấy dây lưng thắt cổ toan tự tử. May tức đó có người biết, bèn cắt dây chữa chạy mất quá nửa giờ đồng-hồ mới cứu được.

Nghe đâu quan trên định cho đưa tên ấy về nguyên quán.

Mấy việc ở sở Cẩm. — Một cô con gái Tây tên là R. có đơn thưa M. B. lấy trộm mấy thứ đồ giá đáng giá 138 $ 94; Phạm-v-Kiên tức Ng-khắc-Tân, làm nghề cu li, nhà ở Lạc-viên, bị thưa là lượng đào quần áo của một người đáng giá 10 đồng; Trần-văn-Tin làm thợ mộc nhà ở phố Đường-cát có đơn thưa Đoàn-thị-Sâm tức ký Gẽm 35 tuổi, về nghề-nghiệp, Ng-đức-Lợi tức Mỹ làm nghề thợ mộc và Đoàn-v-Ty 17 tuổi, làm nghề đi ở, đã đánh bẫn bị nhiều vết thương.

Phòng giấy viên Quản-lý văn khế

JEAN DE KÉRATRY

Hanoi, 22 phố Hàng Bông Thợ nhuộm

Tự ý phát mại

Ngày thứ bảy, 5 décembre, hồi 9 giờ sáng, tại phòng giấy viên de Keratry, sẽ đấu giá bán :

Một cái dinh cơ ở Hanoi, phố Gia-long số 28 và 30 có đất rộng 517 thước vuông tây, trước bẹ theo địa bộ sở đạc điền số 106, thiên chữ G và một cái nhà hai từng sân sướng, nhà bồi, nhà bếp đủ cả (ở từng dưới có cửa hàng rộng và phòng giấy, ở từng gác có 3 phòng ngủ, 2 phòng nhỏ, buồng tắm).

Đặt giá : 12 000 $ 00

Bản theo như quyền điều lệ do viên de KÉRATRY soạn.

Nếu có người mua dinh cơ ấy trước ngày 5 décembre 1925 thì chủ bán có quyền không bán đấu giá nữa.

Ai muốn hỏi điều gì xin lại hỏi viên de Kératry.

Hanoi, ngày 16 novembre 1925.

J. de KÉRATRY.

Số 352

THUỶ-HỬ

NGUYỄN-BỒ-MỤC dịch thuật

Buổi chiều hôm ấy, *An đạo toàn* sai đặt cả *Trương-thuận* đến nhà *Lý-xảo-nô* để uống rượu. *Lý-xảo-nô* chào *Trương thuận* bằng chú. Trong khi chén tạc chén thù, rượu đã ngà ngà say, *An-đạo-toàn* mới thuật chuyện cho con *Lý-xảo-nô* biết.

An-đạo-toàn nói :

— Đêm nay ta đến ngồi chơi với nàng, rồi sáng mai ta phải cử chiến-độ đây sang *Sơn-đông*, chẳng thì hơn ba mươi ngày, chắc là một tháng, bấy giờ ta sẽ lại được cùng nàng sum họp vậy.

Con *Lý-xảo nô* nói :

— Tôi không bằng lòng cho ông đi. Nếu ông không từ cho lời tôi thì tôi nay đừng đến cửa tôi nữa!

An đạo-toàn nói :

— Dao cầu đây thuốc, ta đã sửa soạn đã rồi, chỉ đến sáng mai thì đi. Nàng cứ yên lòng, ta đi chẳng không đến nỗ chậm-rề.

Con *Lý xảo-nô* giả cách si-tình, nằm lăn vào lòng *An đạo toàn* mà nói rằng :

— Nếu ông không nghĩ đến tôi thì ông cứ đi, tôi chỉ nguyền rằng cho ông tan xác ra từng mảnh một

Trương-thuận nghe nói, có lòng sầm tức, chỉ những muốn nuốt sống con *Lý xảo-nô*. Dẫu dữa tròi đã tối đen, *An-đạo toàn* say rượu quá, đi vào trong phòng con *Lý-xảo nô*, nằm lăn ở trên giường.

Con *Lý xảo nô* ra bảo *Trương-thuận* rằng :

— Chả hãy về đi, nhà tôi không làm gì có chỗ ngủ.

Trương-thuận nói :

— Tôi đợi cho đại-huynh tôi tỉnh rượu, rồi sẽ cùng đi.

Con *Lý xảo nô* đuổi *Trương-thuận* không được, đành phải cho lẻn nằm ở cái phòng nhỏ tại bên cửa. *Trương thuận* trong lòng lo-phiền, còn ngủ sao được. Vào hỏi canh một, bỗng có người gõ cửa gọi. *Trương-thuận* ghé theo khe vách dòm ra thì thấy một người lẻn vào, thì-thầm nói với người mẹ con *Lý-xảo nô*, tiếng to tiếng nhỏ.

Bà già hỏi rằng :

— Bao lâu ông đi đâu mà không thấy đến. Đêm nay *An tiên-sinh* say rượu nằm ở trong phòng, biết làm thế nào.

Người ấy nói :

— Tôi có mười lạng vàng, muốn đưa biếu cô ả để dành chiếc thoa, cụ *Sứ-giả* là ai? — Chả một hiệu hàng cơm Tây ở phố Bờ hồ là M. Ngô-nguyên-Đạt có đem nộp sở Cẩm một khẩu súng lục của một người Tây đến uống rượu bỏ quên ở đó.

Vỏ số ấy-lại vô thừa nhận. — Mme Abor ở hàng Bông thợ nhuộm có trình cảm đánh mất một quyển sổ vé đánh số trẻ con Tây-lai và thừa nhận từ số 16 851 đến 16 900.

Nuôi vú giả lên trần thân. — Mme Phạm-thị-Mười, nhà ở phố Đồ-hữu Vị số 35 trình Cẩm rằng vú-giả ăn-cắp đồ hàng đáng giá 6 đồng và các giấy biên lai của các linh Tây mua số tiền ước 1000 đồng.

TRUNG-HIẾU THÂN-TIÊN

Dịch tiểu-thuyết Tàu, toàn bộ 7 quyển đã đóng góp làm một, dày 248 trang giá 0 $ 50 tiền gửi 0 $ 20 bán ở các hàng sách và nhà Sonn-giá 98 hàng Bông, Hanoi

HIỆU BÀO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MỚI GỬI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hạng bánh và kẹo.

Le PARFUM des HUMANITÉS

(SỐ KỲ THANH-HOA)

Soạn-giả : E. VAYRAC

Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Nửa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển . . . . 2 $ 00

Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1 00

Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi. Recommandé : 0 $ 30 thứ 2 $ 00 và 0 $ 20 thứ 1 $ 00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Tin sau cùng

Bản dự án tài-chánh tại thứ dân nghị-viện

Tại thứ dân nghị-viện, M. Bokanowski, trước đây sang chất liền thảm đồng ủy-viên số chi thu có bảy tỏ một sự nguy hiểm về việc tăng số giấy bạc qua bạn, và ông nói chỉ vì ngân-liền của tư gia đem ra ngoài nhiều, nên cái giá hối đoái ở nước Pháp cao lên.

Chiến-sự ở Maroc

Khi nghị-viện bàn đến việc Maroc, thì đại-tướng Nanl nằm tới Paris. Ở Tây-ban-nha có tin rằng đã bắt đầu thu khí giới của dân Beni Said.

Chiến-sự ở Syrie

Viên phóng-sự báo *Chicago Tribune* ở Byrouth báo tin rằng quân Pháp bắt đầu đánh hai trận bổ-vi để tảo trừ địch quân ở miền Liban.

Quân Druses định đánh Peuschez Nhưng quân ấy bị thua to. Quân Djez n quốn về miền Hasbaya. Tàu bay Pháp phóng phác xuống Marjjastan làm cho đồn ấy kh ng ao g ữ được nữa.

Cứ như tin tức nhận được, thì tình hình đã khả lắm.

Ở Sjebel Druse đã yên. Người ta nói chỉ đem ít nhiều viện-quân đến, là đã khôi-phục được trật-tự.

(Indopacifi)

TIẾNG GỌI ĐÀN

Là một tập văn luận-thuyết

— của Dương-bá-Trạc soạn

giá 0 $ 40 tiền gửi 0 $ 11

Chực thắt cổ tự-tử — Ngày 18 novembre vào hồi 19 giờ, tên Lê-văn-Mài, 11 tuổi, quán làng Bham, tổng Tây thu, phủ Hoài-đức, tỉnh bị bắt về tội ăn cắp thì trong khi giam ở bóp Bờ-sông tên ấy lấy dây lưng thắt cổ toan tự tử. May tức đó có người biết, bèn cắt dây chữa chạy mất quá nửa giờ đồng-hồ mới cứu được.

Nghe đâu quan trên định cho đưa tên ấy về nguyên quán.

Mấy việc ở sở Cẩm. — Một cô con gái Tây tên là R. có đơn thưa M. B. lấy trộm mấy thứ đồ giá đáng giá 138 $ 94; Phạm-v-Kiên tức Ng-khắc-Tân, làm nghề cu li, nhà ở Lạc-viên, bị thưa là lượng đào quần áo của một người đáng giá 10 đồng; Trần-văn-Tin làm thợ mộc nhà ở phố Đường-cát có đơn thưa Đoàn-thị-Sâm tức ký Gẽm 35 tuổi, về nghề-nghiệp, Ng-đức-Lợi tức Mỹ làm nghề thợ mộc và Đoàn-v-Ty 17 tuổi, làm nghề đi ở, đã đánh bẫn bị nhiều vết thương.

Phòng giấy viên Quản-lý văn khế

JEAN DE KÉRATRY

Hanoi, 22 phố Hàng Bông Thợ nhuộm

Tự ý phát mại

Ngày thứ bảy, 5 décembre, hồi 9 giờ sáng, tại phòng giấy viên de Keratry, sẽ đấu giá bán :

Một cái dinh cơ ở Hanoi, phố Gia-long số 28 và 30 có đất rộng 517 thước vuông tây, trước bẹ theo địa bộ sở đạc điền số 106, thiên chữ G và một cái nhà hai từng sân sướng, nhà bồi, nhà bếp đủ cả (ở từng dưới có cửa hàng rộng và phòng giấy, ở từng gác có 3 phòng ngủ, 2 phòng nhỏ, buồng tắm).

Đặt giá : 12 000 $ 00

Bản theo như quyền điều lệ do viên de KÉRATRY soạn.

Nếu có người mua dinh cơ ấy trước ngày 5 décembre 1925 thì chủ bán có quyền không bán đấu giá nữa.

Ai muốn hỏi điều gì xin lại hỏi viên de Kératry.

Hanoi, ngày 16 novembre 1925.

J. de KÉRATRY.

Số 352

THUỶ-HỬ

NGUYỄN-BỒ-MỤC dịch thuật

Buổi chiều hôm ấy, *An đạo toàn* sai đặt cả *Trương-thuận* đến nhà *Lý-xảo-nô* để uống rượu. *Lý-xảo-nô* chào *Trương thuận* bằng chú. Trong khi chén tạc chén thù, rượu đã ngà ngà say, *An-đạo-toàn* mới thuật chuyện cho con *Lý-xảo-nô* biết.

An-đạo-toàn nói :

— Đêm nay ta đến ngồi chơi với nàng, rồi sáng mai ta phải cử chiến-độ đây sang *Sơn-đông*, chẳng thì hơn ba mươi ngày, chắc là một tháng, bấy giờ ta sẽ lại được cùng nàng sum họp vậy.

Con *Lý-xảo nô* nói :

— Tôi không bằng lòng cho ông đi. Nếu ông không từ cho lời tôi thì tôi nay đừng đến cửa tôi nữa!

An đạo-toàn nói :

— Dao cầu đây thuốc, ta đã sửa soạn đã rồi, chỉ đến sáng mai thì đi. Nàng cứ yên lòng, ta đi chẳng không đến nỗ chậm-rề.

Con *Lý xảo-nô* giả cách si-tình, nằm lăn vào lòng *An đạo toàn* mà nói rằng :

— Nếu ông không nghĩ đến tôi thì ông cứ đi, tôi chỉ nguyền rằng cho ông tan xác ra từng mảnh một

Trương-thuận nghe nói, có lòng sầm tức, chỉ những muốn nuốt sống con *Lý xảo-nô*. Dẫu dữa tròi đã tối đen, *An-đạo toàn* say rượu quá, đi vào trong phòng con *Lý-xảo nô*, nằm lăn ở trên giường.

Con *Lý xảo nô* ra bảo *Trương-thuận* rằng :

— Chả hãy về đi, nhà tôi không làm gì có chỗ ngủ.

Trương-thuận nói :

— Tôi đợi cho đại-huynh tôi tỉnh rượu, rồi sẽ cùng đi.

Con *Lý xảo nô* đuổi *Trương-thuận* không được, đành phải cho lẻn nằm ở cái phòng nhỏ tại bên cửa. *Trương thuận* trong lòng lo-phiền, còn ngủ sao được. Vào hỏi canh một, bỗng có người gõ cửa gọi. *Trương-thuận* ghé theo khe vách dòm ra thì thấy một người lẻn vào, thì-thầm nói với người mẹ con *Lý-xảo nô*, tiếng to tiếng nhỏ.

Bà già hỏi rằng :

— Bao lâu ông đi đâu mà không thấy đến. Đêm nay *An tiên-sinh* say rượu nằm ở trong phòng, biết làm thế nào.

Người ấy nói :

— Tôi có mười lạng vàng, muốn đưa biếu cô ả để dành chiếc thoa, cụ *Sứ-giả* đang lo việc lớn, sẽ chỉ đến điều tra mà thôi.

Nói chưa dứt lời thì *Vương định-lục* bỗng bảo rằng :

— Kìa kìa, *Trương-vượng* đã lại đến kìa!

Trương-thuận nói :

— Chớ làm cho hắn kinh động, để xem hắn đi đâu.

Bỗng thấy *Trương vượng* đi ra bến xem thuyền, *Vương định lực* gọi mà bảo rằng :

— Bác lái *Trương* ơi! Bác để thuyền đấy, chờ giúp cho hai người bà con của tôi.

Trương-vượng nói :

— Có muốn ghé thuyền thì mau mau lại đây!

Vương-định-lực bảo với *Trương-thuận*. *Trương-thuận* nói :

— *An đại-huynh ơi!* Đại-huynh cho tôi mượn bộ áo, còn bộ áo của tôi thì để đại-huynh mặc, bấy giờ ta sẽ xuống thuyền.

An đạo-toàn hỏi :

— Thế là ý gì?

Trương-thuận nói :

— Tôi sẽ có chú ý, đại-huynh chớ hỏi vội.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Il fit une pause et dit :

— Je mourrai dans trois heures.

Puis il reprit :

Je suis un peu médecin ; je sais de quelle façon la dernière heure vient. Hier, je n'avais que les pieds froids ; aujourd'hui le froid a gagné les genoux ; maintenant je le sens qui monte jusqu'à la ceinture ; quand il sera au cœur, je m'arrêterai. Le soleil est beau, n'est-ce pas ? Je me suis fait rouler dehors pour jeter un dernier coup d'œil sur les choses. Vous pouvez me parler, cela ne me fatigue point. Vous faites bien de venir regarder un homme qui va mourir. Il est bon que ce moment là ait des témoins. On a des manies ; j'aurais voulu aller jusqu'à l'aube. Mais je sais que j'en ai à peine pour trois heures. Il fera nuit. Au fait, qu'importe ! Finir est une affaire simple. On n'a pas besoin du matin pour cela. Soit. Je mourrai à la belle étoile.

Le vieillard se tourna vers le père.

— Toi, va te coucher. Tu as veillé l'autre nuit. Tu es fatigué.

L'enfant rentra dans la cabane.

Le vieillard le suivit des yeux et ajouta comme se parlant à lui-même :

— Pendant qu'il dormira, je mourrai. Les deux sommeils peuvent faire bon voisinage.

L'évêque n'était pas ému comme il semble qu'il aurait pu l'être. Il ne croyait pas sentir Dieu dans cette façon de mourir. Disons tout, car les petites contradictions des grands cœurs veulent être indiquées comme le reste, lui qui, dans l'occasion, irait si volontiers de sa grandeur, il était quelque peu choqué de ne pas être appelé monseigneur, et il était presque tenté de répliquer : citoyen. Il lui vint une velléité de familiarité bourrue, assez ordinaire aux médecins et aux prêtres, mais qui ne lui était pas habituelle, à lui. Cet homme, après tout, ce conventionnel, ce représentant du peuple, avait été un puissant de la terre ; pour la première fois de sa vie peut être, l'évêque se sentit en humeur de sévérité.

Le conventionnel cependant le considérait avec une cordialité modeste, où l'on eût pu démêler peut-être l'humilité qui sied quand on est si près de sa mise en poussière.

L'évêque, de son côté, quoiqu'il se gardât ordinairement de la curiosité, laquelle, selon lui, était contigue à l'offense, ne pouvait s'empêcher d'examiner le conventionnel avec une attention qui, n'ayant pas sa source dans la sympathie, lui eût été probablement reprochée par sa conscience vis à-vis tout autre homme. Un conventionnel lui faisait un peu l'effet être hors la loi, même hors la loi de charité.

Ce calme, le buste presque droit, la voix vibrante, était un de ces grands octogénaires qui font l'étonnement du physiologiste. La révolution a eu beaucoup de ces hommes proportionnés à l'époque. On sentait dans ce vieillard l'homme à l'épreuve. Si près de sa fin, il avait conservé tous les gestes de la santé. Il y avait dans son coup d'œil clair, dans son accent ferme, dans son robuste mouvement d'épaules, de quoi déconcerter la mort. Azraël, l'ange mahométan du sépulcre, eût rebroussé chemin et eût cru se tromper de porte. Il semblait mourir parce qu'il le voulait bien. Il y avait de la liberté dans son agonie. Les jambes seulement étaient immobiles. Les ténèbres le tenaient par là. Les pieds étaient morts et froids, et la tête vivait de tout la puissance de la vie et paraissait en pleine lumière. Ce fut ce grave moment, ressemblait à ce roi du conte oriental, chair par en haut, marbre par en bas.

Une pierre était là. L'évêque s'y assit. L'exorde fut *ex abrupto*

— Je vous félicite, dit-il du ton dont on réprimande. Vous n'avez toujours pas voté la mort du roi.

Le conventionnel ne parut pas remarquer le sous-entendu amer caché dans ce mot : toujours. Il répondit. Tout sourire avait disparu de sa face.

— Ne me félicitez pas trop, monsieur ; j'ai voté la fin du tyran.

C'était l'accent austère en présence de l'accent sévère.

— Que voulez-vous dire ? reprit l'évêque.

— Je veux dire que l'homme a un tyran, l'ignorance l'a voté la fin de ce tyran là. Ce tyran là a engendré la royauté qui est l'autorité prise dans le faux, tandis que la science est l'autorité prise dans le vrai. L'homme ne doit être gouverné que par la science.

— Et la conscience ajouta l'évêque.

— C'est la même chose. La conscience c'est la quantité de science innée que nous avons en nous.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

XÃ-HỘI TIỂU-THUYẾT, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

Nghĩ một lát rồi lại nói :

— Trong ba giờ nữa thì tôi chết.

Lại nghĩ một lát rồi lại nói :

— Tôi đây hơi có biết thuốc. Cho nên cái giờ sau cùng của người ta nó đến ra làm sao tôi đã từng biết. Hôm qua thì chỉ có chân lạnh mà thôi. Hôm nay lạnh lên đến gối. Giờ thì tôi nghe đã thấy lên đến thắt lưng. Khi nào nó lên tới tim, bấy giờ thì thôi tôi nghỉ. Mặt trời hôm nay đẹp lắm nhỉ. Tôi có bảo nó xe tôi ra ngoài để cho tôi nhìn cảnh-vật một lần nữa. Ông nói gì với tôi thì xin cứ nói, đừng sợ tôi nhọc nữa. Ông đến nhìn một người đương chết, là một việc nên làm. Người ta đến lúc đó, mà có ai chứng-kiến cho vẫn là hơn. Người ta cũng còn làm cái gì gần ; như tôi đây bụng cũng cầu được kéo dài cho tới sáng. Nhưng nghe mình chỉ còn được có ba giờ. Bấy giờ thì đương đêm. Nhưng mà đêm hay ngày thì có quan-hệ gì ! Hết kiếp là một việc tầm-thường. Không cần phải cứ buổi sáng mới được. Thôi thì tôi chết lộ thiên cũng chẳng làm sao.

Ông già lại quay về phía đứa mục-đồng mà rằng :

— Mày thì ta cho đi ngủ. Đêm qua mày đã thức rồi. Giờ tắt mày nhọc.

Thằng bé đi vào trong hang. Ông già nhìn theo nó rồi nói như thể nói một mình :

— Trong khi nó ngủ thì tôi chết. Hai cái giấc ngủ ấy, làm hàng-xóm với nhau cũng tiện.

Ai đã biết tính-hình, thì trong bụng hẳn đoán rằng ông giám-mục nghe hấy nhiêu câu nói, tất nhiên chột dạ, nhưng mà khi ấy ông cũng không động-tâm là mấy. Trong cái cách chết như thế, ông coi hình như là một cách chết không có Chúa Trời. Đã nói thì nói cho hết, bởi vì phàm tả chân-tướng những người đại-lượng, không nên bỏ sót những cau tương-phản. Ông giám-mục, bình-nhựt có lúc tự mình hay nhạo-báng cái câu người ta xưng hô mình, như Chi cao, Chi đại, vậy mà hôm ấy, thấy ông lão già kia không kêu mình là Cha, là Đức-cha, thì có ý chanh-lòng một chút. Có lúc ông đã tức mình, toan gọi lại ông lão bằng *citoyen*, ông đã toan giở cái giọng quá thân nhiệc-báng, là cái giọng thường của nhà thầy thuốc và nhà tu-hành, đối với kẻ đau yếu, hoặc người xưng tội, nhưng ông thì tong lai không hay dùng đến. Người sắp chết đó, ngẫm lại mà coi, người cách-mệnh thuộc chính-đảng *conventionnel* đó, người đại-biểu của thứ-dân đó, trước kia cũng đã nhưt thời vào bậc thế thần trong xã-hội. Hôm ấy là lần thứ nhứt, từ thuở bình-sinh của ông, ông nghe trong lòng mình thấy mình nghiêm-khắc.

Vậy mà người đâu bạc kia, thì cứ giữ một thái-độ thân-thiết mà lại nhun-nhường, nhìn cho kĩ cái vẻ thân-thiết nhun-nhường ấy hình như lại có chut tự-khiêm, tự-hạ, là cái tự-tưởng rất tự-nhiên của những kẻ mất đã nơm thấy cái thần-thế của mình sắp hóa ra tro ra bụi.

Về phần ông giám-mục, tuy rằng bình-nhựt ông vẫn kiêng không dòm-dỏ người ta, vì cứ ý ông, dòm-dỏ cung gần bằng mắng chửi, hôm ấy ông không thể nhịn được, phải lưu-ý, phải trỏ mắt mà nhìn cái người hấp-hối quái lạ. Sự lưu-ý đó, nguyên do không phải tại hâm-mộ mà lưu-ý, giả sử đối với người nào khác, thì lương-tâm ông quyết hẳn không đành. Nhưng đối với người này, thì ông coi một người đã theo chính đảng *conventionnel*, như là một người ra ngoài luật pháp, có lẽ ra ngoài cả cái phép tương-lân tương-tuất của người ta, nghĩa là không cần phải có thiện-tâm đối với một người cách-mệnh.

Ông G. vẫn cứ điềm-nhiên, mình ngồi vẫn còn ngay ngắn, tiếng nói như chuông kêu, như lệnh gõ, ông thật là vào cái hạng những người già-cả mà còn có nghị-lực, khiến cho các nhà sinh-lý-học phải ngạc-nhiên. Thời buổi cách mệnh sinh ra thật là nhiều người vĩ-đại. Đó mới là những người đã trải hết nỗi gian-lao mà không đổ. Chết đến nơi rồi mà mình vẫn giữ được ý-nguyện những đương điệu của người còn giữ được ý-nguyện những đương điệu của người khang-kiện. Cái mắt nhìn sáng quắc, cái tiếng nói quả-quyết ; hai cái vai hình như đội nổi trời cao, thật là những cách làm cho cái chết cũng phải giật mình. Vì thử thần *Azraël* là thần chết của bên Hồi-giáo, mà bấy giờ có đến đón ông G. đi, vào tới nơi chắc cũng tưởng là vào lầm cửa mà quay trở ra. Ông G. hình như là tự ý muốn chết thì là chết. Trong cơn hấp-hối của ông, ông vẫn tự-chủ. Duy có hai chân là nguội, là liệt mà thôi. Cái chết mới nắm được có chỗ ấy. Chân thì chết và lạnh rồi, còn cái đầu thì bao nhiêu sinh-khí đồ dồn cả lại, coi bộ thật là minh-mẫn tinh-tao. Ông G. trong cái lúc đó, thì tự-hồ ông vua trong cổ-tích phương Đông, phần trên mình là da là thịt, mà phần dưới là đá.

Bên cạnh nhân cô hồn đã, ông giám-mục ngồi lên. Thoạt cất miệng nói, ông đã nhập-đề ngay. Gọi là khai mào, ông chỉ lấy giọng quở-trách mà rằng :

— Ta khen cho ngươi. Đến bây giờ người cũng vẫn không đầu-phiếu giết vua.

Ông G. coi bộ không để tai vào cái ý hiểu ngầm cay-đắng gói trong tiếng *vẫn*. Ông đáp lại. Từ đây trở đi, thì trong về một ông, hết cái miệng mỉn-cười rồi :

— Ông chớ khen tôi lầm. Tôi đầu không đầu phiếu giết vua, mà tôi đã đầu phiếu giết chết hôn-quân đó.

Vậy là người ấy lấy giọng nghiêm-trang mà đối với giọng nghiêm-khắc của ông giám-mục. Ông giám-mục hỏi :

... Người nói vậy nghĩa là thế nào ?

— Tôi nói thế, nghĩa là người ta vốn ở dưới quyền một vị hôn-quân. Vị hôn-quân ấy là cái ngu-dốt. Tôi đã đầu-phiếu trừ-khử cái vị hôn-quân ấy đi. Vị hôn-quân ấy đã sinh ra cái chính-thể quân-chủ, quân-chủ là một cái quyền do lấy ở chỗ hư-vô mà ra, đến như sự học, thì là một cái quyền lấy ở trong chân-lý. Người ta chỉ nên chịu quyền-chế của sự học mà thôi.

Ông giám-mục lại hỏi :

— Vậy thế còn cái lương-tâm thì bỏ đâu ?

— Sự học với lương-tâm cũng là một. Lương-tâm chẳng qua là cái số học-thức mà chúng ta đẻ ra đã có sẵn rồi.

(Còn nữa)

Xem Hội-chợ Nam-định

Hội-chợ Nam-định năm nay cũng như hai năm đầu, họp ở hai quãng mới chợ Tây Xang quanh hai quãng chợ đằng trước thì có hàng rào ximăng, đằng sau thì nửa bao bọc. Ngoài hai quãng ngồi, lại mua hội-đồng trị-sự lợi làm thêm mấy trăm gian nhà lá rất đẹp nữa mới đủ chỗ cho các nhà có hàng bày.

Ở cổng chợ vào có một cái cổng cót sơn đen, có biển treo đề « Foire régionale de Nam-định » đèn thắp có treo trông ngoạn mục lắm : Hai bên cổng mỗi bên làm một cái nhà lá, mặt bên là buồng giấy Hội-chợ, mặt bên là nhà gác của linh canh-sát, trông có vẻ uy-nghi. Ngay cổng vào có một cái nhà bát giác cũng bằng vải lụa ngũ sắc, trông rất đẹp của nhà khách sạn Phâm-xuân-nghi, do M. Thái-văn-Thận về kiểu. Cái nhà này khéo chọn nơi làm là quay ra chỗ sân cử nhạc. Ngay bên cửa vào đề thấy mấy cái biển quảng-cáo của một hiệu Minh thì làm đồ gỗ, Đắc-bằng quán vàng bạc, Tứ-sơn bán sách vở tạp-hóa, hiệu Ba sơn tạp-hóa.

Vậy nay xin đi xem trong quãn rồi ra ngoài mỗi nơi đứng lại một vài phút ngắn ngủi. Các hàng có lòng vào đi đến đâu cũng cho ăn trầu, thực là phiền :

Nhà Denis Frère Hanoi bày các thứ máy nước, máy đánh chữ, máy thợt, bơm, tủ sắt, xe mô-tô. Hiệu Tự sơn (nhà 27 hàng Đào) bày bơm, va-ly ghế vải gấp, tạp-hóa, giấy bút sách vở. Mã chợ nhất là ô-mai Hương-sơn mỗi ngày bán hơn chục hộp. Phần nhiều các gói phẩm-vật lấy làm cực-điểm. Gian hàng của M. Đặng-v-Tích tức Đặng-v-Hưởng, Fils, bày các đồ gỗ như tủ chè, tủ gác, các đồ thờ tượng, khay, cân đối khéo lắm. M. Trịnh-xuân-Mão làm va-ly, đồ da, nhà 27 hàng Bát-đàn Hanoi. Hiệu Lai thành bán các đồ gỗ theo kiểu Tây, kiểu Tàu đã được bằng khen, số 49 hàng Đàn. Hiệu Vĩnh-phúc Ng-Lễn hàng Tiện, Phạm-văn-Bính bày bộ xa lông khéo lắm, hiệu này đã được nhiều bằng khen trước có đấu-xảo Khai-trí Hanoi được trọng thưởng. Hiệu Quảng tài Ng-trọng-Thư bán đồ gỗ p. 6 Tiện. Vũ-v-Tân tức Trương-Mỹ đồ gỗ các kiểu, số 83 phố Tiện. Ng-v Quang thợ tiện số 84 hàng Trống Hanoi. Quảng-thái-Hưng hàng Xã số 9 bán đồ gỗ. Hiệu Gia-mỹ bán đồ len, bông, vải mành. Cự-Tài số 17 hàng Giấy Hanoi bày bài cái ghế bành càng cái tỏ chạm đẹp lạ.

Nay xem hết quãn trên xuống quãn dưới : Hiệu Thế-ký Ng-xuân-Kim 17 Đồng-khánh bán bánh ngọt. Hiệu Quảng-hưng bày các thứ bánh quế, bánh bích quy đã được thưởng nhiều bằng khen cùng kim-tiền. Xem xong hiệu Quảng-hưng đến hiệu Thịnh-hưng thì lại càng ưa nhìn, hiệu này có chỉ nhiều thứ bánh quy lối mới, đã được ân tứ nhị hạng kim-tiền và nhiều bằng khen Hội-chợ Hanoi, Nam-định. Hai hiệu này ngon có tiếng ở Bắc-kỳ. Hiệu Nam-kim hàng Tiện số 6 bày đồ khảm. Hiệu Ng-v-Toan số 8 phố Paul Doumer Haiphong chỉ ra các tủ sắt được bạc Hiệu Mỹ hòa ở phố Tiện số 86 làm đồ khảm. Hiệu Châu-mỹ khảm đồi-mồi, xà-cừ. Tư-Ký phố Tiện thợ khảm. Hiệu Hy-long đóng giầy tây, ta, hàng này năm nay bày nhiều thứ đẹp. Hiệu Gia-thái Vũ-khắc-Vụ 85 hàng Đồng, đóng giầy làm đồ da có bày mấy chiếc cặp bằng da chạm khéo lắm. Hiệu Đồng-nguyên 41 hàng Trống Hanoi làm đồ da. Hiệu Đông-nam-Mỹ vàng bạc. Gian hàng Phạm đức-Thăng 274 hàng Giấy bày các tranh vẽ sơn rất đẹp. Ông Thăng có chỉ một thứ carte postale chẩm sơn các cảnh ở Nam-định bán chạy lắm. Gian hàng ông Phạm-duy-Tế cũng bày tranh sơn và các thứ hoa quả nặn khéo lắm, nhà phố hàng Đường 108. Hiệu Mỹ-lai Thành số 221 bán đồ sứ và tạp hóa. Gian hàng Ng-đắc-Quý thợ thêu. Gian hiệu Trần-v-Hiếu tranh sơn. Gian Trần-năng Chấn số 26 hàng Điếu Hanoi có bày nhiều bức tranh đẹp. Gian hàng cô Ng-thị-Hồng 97 hàng Song bày các giầy cườm khéo lắm. Gian hàng hiệu Nam-phát Bảo-ninh bày đồ thêu. Gian Phạm quang-Chất thợ Hưng-Phú cải lương đồi trường phố Châu-cầu Hà-nam. Gian hàng M. ương bày các đồ gỗ xuống bên Khoái-đồng hiệu Quảng-tương-Lai. Gian hàng Nam-quan 283 Tiền-an Bảo-ninh bày các đồ thêu lý. Hiệu Thái-v-Đức 32 Carcan các đồ thêu. Gian M. Vũ-huy-Hào tức Ngọ 215 hàng Tiện vẽ sơn vào đĩa tây vào kính khéo lắm. Hiệu Tân-hưng-phát 116 hàng Buồm đồ vàng bạc, có làm cái tài bạc đựng tiền kéo cả vàng mấy chữ Foire Nam-định khéo lắm.

Thuận Đức 49 hàng Buồm đồ thêu. Gian hàng Nguyễn thị Mai 225 hàng vải màn làm dentelle. Lê văn Thuận Phương-thanh đồ thêu dentelle, gian hàng Lương đình Tuấy bày các tranh sơn khéo lắm.

Nay ta đi xem những gian hàng riêng ở quanh hai quãn :

Ở quãn chợ ra trông ngay thấy gian hàng to lộng lẫy bày toàn đồ quý của hội A. MECIA. Đi vào đến cửa có đồ mây tiện rất khéo của xưởng Quảng-thịnh ở số 86 phố Rheinart cũng tạo, ngồi mây tưởng làm được hàng bày như thế Quảng-thịnh thường là khéo lắm rồi. Bên tả có gian hàng đóng giầy và đồ da của hiệu Vĩnh-thành 175 p. Khánh Hiệu này làm giầy có tổng đã được nhiều bằng khen. Bên hữu thì có gian hàng đồng của ông Đan đình-Cửu cũng nhiều cái tỉ mỉ lắm. Ngay bên gian hàng ông Cửu đến gian hàng bác cô Nguyễn mỹ của ông Vũ văn-Thái 93 hàng Tiện bày các đồ sơn khảm, sập khảm, ghế khảm toàn là đồ quí cả. Gian hàng gỗ mây thợ của hiệu Nam-mai. Đi vào trong thấy những tủ gương đứng, kiểu tối tân rất đẹp rất khéo của hiệu Vĩnh-thi. Hiệu này đã được thưởng nhiều bằng khen cùng mề-đay. Bằng ấy đồ gương các bà các cô, các công-tử chỉ giả vờ vào xem để ngắm mái-tóc, để thết cô-vật. Ta lại lưu ý đến gian hàng sơn then mạ vàng rất khéo của hiệu Hưng-nhân tục danh hiệu ông Hàn Đức. Hiệu tương nhân mới nhất được cách thếp vàng vào gỗ coi thực đẹp, trông cái không bày giữa như hết cái không bằng vàng. Ta chớ bỏ qua cái tủ kính lối Hồng-công bày các đồ vàng bạc ngọc ngà của hiệu Đắc-bằng. Hiệu này nghe đâu vài năm nay thịnh-vượng lắm là vì buôn bán thực thà, ăn ở ít. Gian Nguyễn-v-Kỳ bày các vật mỹ-nghệ.

Cứ như nhời mấy ông nói truyền thì ra cái nhà bày hàng là công-quỹ của hội công-thương Đông-nghiệp bỏ ra làm. Thực là hội thì bán đúng mục-đích hội, đáng khen thay ! Xem lần thần trong gian này vừa tức giời mà không chán mắt. Đi ra thì thấy gian bày đồ decoration rất đẹp của M. Vũ-ngọc-Đĩnh ở Trung-teo, gian biếu Âu-thái tạp-hóa bán phở-tà và nước mắm Liên thành. Gian hiệu của J. V. Baron bán tạp hóa và nước mắm. Gian bán đồ đồng của M. Dương-xuân-Thọ, gian đồ đồng của Phạng huy Bích, gian làm kẻ bù nhà của Ng-o-Ban. Ta nên lưu ý đến gian hàng đồng rất đẹp của ông ngự-viên giáo-học Lê xuân-Phương, gian dentelle của Nguyễn-thị Mai, hàng trống Hanoi, gian hàng tạp-hóa của hiệu Xương-long, gian hàng sơn của hiệu Vĩnh-trường, gian hàng tạp-hóa xuất nhập cảng của M. Lê quý-Trịch. Hiệu Nam-thành bán đồ sơn tàu và hàng kiểm Haroi. Hiệu Nhật Nam hàng bán các đồ sơn lối Nhật 40 hàng Dầu. Gian Hoàng đức-Tiến máy nước. Đáng khen nhất là gian bán rèn, chế đèn con của hiệu Nam-thái. Ông Vũ-tế Khoa, có rập máy cổ đèn cho kỳ-giả xem thì thực tài tình. Đèn làm bán đèn bảo hành ba năm. Gian hàng Trần-đông-Gia, ở phố Tuyên-quang làm các đồ đồi mồi, ngọc ngà. Ta chớ bỏ qua gian hàng bày các đồ nặn của cậu Phạm-xuân-Nhã, cậu là học trò mới 19 tuổi mà nặn đồ đã tuyệt khéo. Gian hàng này lúc nào cũng đông như kiến. Gian Phạm-tiến-Thành cũng gian Vĩnh hưng (Hanoi) Dương-Minh bày các thứ mũ và khăn xếp, gian hiệu Thành-xương cũng bày mũ !

Lược qua các hàng xem xét thì đã gần xâm xẩm tối, đèn may đã bật sáng choang. Kèn tọa nhạc ở sân hội-chợ đã rất tưng kỳ giá lên xe về.

Kỳ-giả viết bài này là có ý quảng cáo giúp các nhà thương-mại kỹ-nghệ trong tỉnh để đáp một phần chẩn hưng cho thương-gia đó.

Hội-chợ năm nay nói tóm lại thực được hoàn toàn. Nào đông đúc trật tự có ý, có ngăn theo số cả không hề đổ như năm trước, có nhiều người nói phao lên sang năm không có hội-chợ. Thực là lời đồn sai, tỏ chức được một buổi hội chợ hàng năm cho vào quy cả như hội-chợ Nam-định có phải dễ đâu. Một ngày một nghĩ cho thêm ra chẳng có đời nào lại thôi ! Các nhà công-nghệ kỹ-nghệ thương-mại cũng thờ một phần to về hội chợ này.

Xin ngợi khen hội-đồng quản-trị Hội chợ năm nay một lần nữa.

Tử Sơn

忠孝節義女

Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ nữ

I. — Song-phượng kỳ-duyên (sự-tích Chiêu-Quân công Hồ) in lần thứ ba, có đổi lại các bức vẽ mới. Giá 0 $ 90

II. — Tái-sinh-duyên (sự-tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá . . . . . 0 , 90

III. — Tục Tái-sinh-duyên, cũng chia làm hai cuốn : Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá . . . . . 0 , 90

Tiền cước gởi mỗi cuốn 0 $ 20

Thư và mandat xin gởi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi.

XE Ô-TÔ HIỆU

Rolland-Pilain

12 MÃ-LỰC

Mới rồi đã phá được hết các giải :

Giải *xe đi chơi* và giải *xe đi lấy nhanh*

Cuộc thi trèo trên Tam-đảo lần thứ hai vừa rồi vào hạng trèo giỏi hơn cả.

GIẢI XE ĐI CHƠI

Thứ nhứt : xe Rolland-Pilain, 16 phút 42"

GIẢI XE ĐI LẤY NHANH

Thứ nhì : xe Rolland Pilain, 15 phút 28"

Đại-lý ở bắn-xứ là :

GARAGE AVIAT

PHỐ HÀNG NỈ — HANOI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Ne martyrisons pas les animaux

Le peintre Gros vit un jour entrer dans son atelier un de ses élèves, beau jeune homme insouciant qui avait trouvé galant de piquer à son chapeau un superbe papillon dont il venait de faire la capture et qui se débattait encore.

L'artiste fut indigné, il entra dans une violente colère : « Quoi, malheureux, dit-il, voilà le sentiment que vous avez des belles choses ! Vous trouvez une créature charmante, et vous ne savez en rien faire que de la crucifier et la tuer barbarement !..... Sortez d'ici, n'y rentrez plus. Ne reparaissez jamais devant moi ! »

Ce mot ne surprendra pas ceux qui savent la vive sensibilité du grand artiste... Ce qui étonne davantage, c'est de voir un anatomiste, un homme qui vécut, le scapel à la main, Lyonnet, parler dans le même sens et au sujet des insectes qui intéressent le moins. Cet homme habile et patient a, comme on sait, ouvert à la science une voie nouvelle par son immense travail sur la chenille du saule... Lyonnet se félicite d'avoir pu mettre à flu ce long travail sans avoir tué plus de huit ou neuf individus de l'espèce qu'il voulait décrire.

JULES MICHELET

Le vieil aveugle

« Le jour ne vous paraît-il pas bien long ainsi, tout seul dans les sentiers de la montagne ? lui demande-t-je.

Oh ! Non, jamais, dit-il ; jamais le temps ne me dure, quand il fait beau, hors de la maison, je m'assois à une bonne place au soleil contre un mur, contre une roche, contre un château, et je vois en idée, la vallée, le château, le clocher, les maisons, qui fument, les bœufs qui pâturent, les voyageurs qui passent sur la route, comme je les voyais autrefois des yeux... J'ai des yeux dans les oreilles, continua-t-il en souriant ; j'en ai sur les mains, j'en ai sous les pieds. Je passe des heures entières à écouter près des ruches les mouches à miel qui commencent à bourdonner sous la paille et qui sortent une à une en s'éveillant par leur porte, pour savoir si le vent est doux et si le trèfle commence à fleurir. J'entends les lézards glisser dans les pierres sèches, je connais le vol de toutes les mouches et de tous les pavillons dans l'air autour de moi, la marche de toutes les petites bêtes du bon Dieu sur les herbes ou sur les feuilles sèches au soleil.

C'est mon horloge et mon almanach à moi, voyez-vous. Je me dis : Voilà le coucou qui chante, c'est le mois de mars et nous allons avoir du chaud ; voilà le merle qui siffle, c'est le mois d'avril ; voilà le rossignol c'est le mois de mai ; voilà le hanneton, c'est la Saint-Jean ; voilà la cigale, c'est le mois d'août ; voilà la grive, c'est la vendange, le raisin est mûr ; voilà la bergeronnette ; voilà les corneilles, c'est l'hiver.

Il en est de même pour les heures du jour. Je me dis parfaitement l'heure qu'il est à l'observation des chants d'oiseaux, du bourdonnement des insectes et des bruits de feuilles qui s'élèvent ou qui s'éteignent dans la campagne, selon que le soleil monte, s'arrête ou descend dans le ciel. Le matin, tout est vif et gai, à midi tout baisse, au soir tout recommence mais plus triste et plus court ; puis tout tombe et tout finit. Oh ! jamais, je ne m'ennuie.

LAMARTINE

Không nên tàn-ác với loài vật

Nhà danh-họa Gros, một hôm thấy một người học-trò ông vào trong xưởng. Người học-trò ấy trai trẻ đẹp đẽ, có vẻ vô tư vô lự, lấy điều làm lịch-sự mà ghim vào mũ một con bướm tuyệt đẹp mà anh ta vừa mới ắt được hãy còn đầy thoi-thóp!

Nhà danh-họa cả giận, bèn to tiếng mà mắng rằng : « Sao tuổi anh khốn nạn này, cái tâm tình anh đối với cái đẹp, cái khéo là thế đó ! Anh thấy một con vật ngoan mục, anh lại không biết dùng cách gì hơn là đem mà đóng đanh vào rất rõ và giết nó một cách gian-man như thế à ! Bước đi, và đừng bao giờ trở lại chốn này nữa ! Không bao giờ được đến trước mặt ta nữa ! »

Cái câu mắng ấy ai đã biết cái tình đa cảm của bậc đại-tài-tử ấy thì không lấy gì làm lạ. Song cái điều đáng lạ nữa là thấy một nhà chất học, một người mà lúc nào trong tay cũng cầm sẵn một con dao mổ xẻ, tên là ông Lyonnet cũng nói đại-ý như vậy và đối đãi với các loài vật không quan-hệ gì, cũng trân trọng như vậy. Thiệt họ ai chẳng biết cái người khéo éo và kiên-nhẫn ấy, đã mở cho khoa học một lối mới, vì coi công việc to tát của mình làm ra về vấn-đề loài sâu cây lắm. Ông Lyonnet tự khen mình và đã làm trọn được cái công việc to tát ấy mà không đến nỗi phải giết hại quá tám, chín con sâu mà mình muốn tả cho thiên hạ biết.

Ông lão mù

Tôi hỏi ông ta rằng : « Cụ một thả một mình lắt lưởi đi trong cảng ngõ hẻm chốn nơi là nơi mà không thấy ngày dài đăng đẳng hay sao ?

Ông cụ trả lời : « Ô ! Không có khi nào thế, tôi có thấy ngày gì dài bao giờ đâu. Gặp buổi trời quang mây tạnh, thời tôi dạo bước khỏi nhà, kiếm chỗ thành thơi, đối vùng thái-dương, hoặc ngồi dựa vào thềnh, hoặc dựa lưng vào phiến đá, hoặc nghiêng mình vào cây đề, lấy trí khôn mà tưởng-tượng, nào thung lũng, nào lâu đài, nào lều, nào gác chuông, nào mái nhà khói lồng lộn, nào đàn bò ăn cỏ, nào khách bộ hành qua đường, cũng như ngày xưa mắt tôi còn thấy vậy... Rồi cụ lại mỉm cười mà tiếp luôn rằng : Tôi bây giờ mất ở tai, mất ở tay, mất cả ở dưới bàn chân nữa. Hàng mấy giờ tôi ở gần những bọng ong mà nghe ong kêu trong bọng, rồi lần lượt con mời ở cửa bay ra, xem giời có yên, gió có lặng không, xem cây vãn thảo đã bắt đầu sinh hoa nảy nụ chưa. Tôi nghe tiếng rắn thằn-lằn bò trên sườn đá, tôi biết hết các thứ tiếng sâu của loài rươi, loài bướm, nó bay chung quanh tôi, tôi biết hết tiếng các loài vật sáo sạc cheo chẻo trên cỏ bay lên lá khô dưới bóng mặt giời.

Đó là đồng hồ và lịch của tôi đó, thấy có thấy không ? Tôi thường nói : Chim tu-hú kêu đó, thế là tháng ba đến, mình sẽ được ấm áp ; sáo hót đó, thế là tháng tư ; chim quyên rìu-rít đó, thế là tháng năm ; đã có bọ vừng đó, thế là tiết hạ mười bốn tháng sáu ; ve sầu đó, thế là tháng tám ; chim sẻ-sẻ đó thế là mùa hái nho, nho đã chín rồi ; chim lão nước đó ; chim áo-là đó, thế là mùa đông.

Muốn biết giờ trong một ngày cũng vậy ; gà nào tôi cũng biết, tôi chỉ nhận tiếng con mèn, tiếng ong bướm bay lượn, tiếng giờ tuổi rung cây, tùy theo khi mặt giời lên, mặt giời đứng, mặt giời lặn. Buổi sáng thì muôn vật đều sinh động mà hơn hở ; buổi trưa thì giời đất có vẻ nằm xuống ; buổi chiều lại bắt đầu lại một cảnh, song buồn-bã hơn và ngẫn ngủi hơn, rồi thì yên lặng cả đi ! Ô ! Có khi nào tôi buồn đâu.

Song-nam, Nguyễn-văn-Thuộc

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(RỪNG BẢO ĐÀI, RỪNG PHỐ-VỊ, RỪNG HẠ-CƯƠNG)

Chính sở tại Hanoi 63, Phố hàng Bông

DIỆN THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN.

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG bắt cứ ở đâu, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có sưởng tại Đáp cầu, Yên-viên, Đồ-xá.

SỐ XE Ô-TÔ Ở PHÁP

Cuối năm 1923, số xe ô-tô đi lại ở Pháp cộng là 447.915 cái.

Cuối năm 1924, số xe ô-tô đi lại cộng 574.936 cái, hơn năm trước là 127.021 cái

Số xe trong quận Seine, tính bằng một phần ba năm số ô-tô đi lại ở Pháp. Sau đến quận Nord, có 25.000 cái ; quận Rhône có 17.000 cái, quận Seine et Oise có 16 000 cái ; quận Alpes Maritimes có 15.000 cái ; quận Basses Alpes có 632 cái, và quận Lozère có 372 cái.

Số ô-tô ở nước Anh là 888.000, ở nước Mỹ 150.000, ở nước Đức là 432.000, ở nước Ý 90.000, ở nước Hoa-kỳ là 17 338 00.

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Cầm sắt hay Cầm-kỳ

IV

Vàng trăng vàng vặc giữa giờ...
Bình minh hai miệng một lời song song.
Tóc tơ căn vặn tấc lòng,
Trăm năm tạc một chữ đồng từ đây.

Tấm gấm nâu, tấm dầu ý hợp, thoát sao khỏi lưới ái tình ? Minh-Châu, Trần-Sinh, nghĩa trước, tình sau, cũng là luật chung của Tạo-hóa. Một hôm kia Trần-Sinh mời Vũ-Sinh cùng lại chơi với Bằng Dực, Vũ Sinh nhân có việc trong phủ Thống sứ, lần đi sau và bận xong việc sẽ lại. Trần-Sinh một mình tới nơi thì Bằng Dực cũng đi đánh cầu lông (Match) vắng, có một mình Minh-Châu ra tiếp công vào tạm phòng nói truyện. Nhân bàn về phong-hóa Trần-Sinh nói : Tự do giá-thú và hôn-nhân tại quyền cha mẹ, em cho bên nào phải hơn ?

Minh-Châu sẽ đáp :

Vẫn đã lấy em nghĩ nói không hợp lẽ. Trần-Sinh nghiêm nét mặt hơi có sắc giận nói :

Sao độ-lượng em hẹp hòi làm vậy ? Nếu nào là lẽ ? Thánh-nhân đặt ra lễ để giữ trật-tự trong xã-hội, nhưng lễ cũng tự tâm ; nếu miệng họ bảo lễ phép mà tâm bất chính thì lễ cũng là cái vỏ ngoài vô ích mà thôi. Người quân tử, việc làm bụng nghĩ đem đối với lương tâm không có điều gì hổ thẹn thì lễ tự khắc giữ được, nay anh nói đến việc hôn-nhân, nếu lương tâm anh trong sạch thì nói có làm sao, e ẩng quanh một vấn đề như trăm nghìn vấn đề khác mà thôi, nếu em có là vô lễ thì tức là nghi tấm lòng anh không được trong sạch, bạn bè không qui gì bằng tri tâm, em đã không biết lòng anh, tị hiềm như thế cũng phải, anh xin ở biệt, bận sau sẽ tái hội. Dứt lời Trần-Sinh đứng dậy toan về.

Minh-Châu mặt đỏ bừng đứng lên ngăn lại nói :

— Em vì thiển-kiến, mà làm anh sinh giận, xin anh tha lỗi cho em, khi nào dám nghi anh.

Trần-Sinh dịu nét mặt lại ngồi xuống. Hai người lặng im trong một lúc, sau Minh-Châu cất tiếng nói :

— Kể ra vấn đề này cũng phiền-phức lắm, xã-hội ta đương gặp buổi giao thời, chữ tự-do hôn-đăng ngày thêm lan rộng, nhất là bọn thanh-niên tri-thức nam nữ tuổi ngày ngày. Nữ-lưu Nam-Việt không phải « cấm cung » như trước, đã được giao-tiếp với đời, phạm vi hành-động không bó buộc, lại với tính càng sẽ mẫn, thộ nên lo một là nhẹ dạ tin người gặp phường mã Sở. Mấy mưa dành đổ đá vàng. Chợt hoa rồi lại phũ phàng cho hoa, há chẳng lỡ một đời ru ? Hai là tự do kết-ước, đã hay rằng lấy yêu nhau thì :

Đồng tâm trí kỳ đoái ta,
Đá vàng cũng quyết phong ba cũng liều.

Không cần talent mệnh cha mẹ, nhưng
Rồi ra nhạt phấn phai hương,
Lòng kia giữ được thường thường mãi chăng.

Sợ khi sóng gió bất bằng thì ai che chở cho đóa hoa bạc-mệnh.

Cứ như ý em thì nên tùy quyền cha mẹ, hôn-nhân là việc lớn, có người sẵn trong cho, sau rầy vợ chồng không chốn lắt lì dị nhau được, vì người vợ kia tức là cần sía đình, gia cha mẹ. Anh nghĩ sao ?

— Em nói dẫu phải nhưng nhỡ khi cha mẹ lén chọn không tinh, thì há chẳng làm hại suốt đời mình ru. Chi bằng tự mình kén chọn rồi bẩm mệnh trên là tiện thuận cả !

— Con trai cần kén chọn, chứ con gái thì có lẽ đâu. Bẩm mệnh mà không được thì thà để quyền cho cha mẹ còn hơn. Dẫu gặp người tri-kỷ nhưng người trên không thuận thì em thiết nghĩ cũng đành chịu là : « Thân gái như hạt mưa sa », mà tuân theo lời : « cha mẹ đặt đâu con xin ngồi đó » vì « thập nữ viết vô » « hằng nhân bạc mệnh » cái đời con gái nào có ra chi mà mang tội thất-hiếu.

Hai người lại ngồi im, rồi Trần-Sinh đứng dậy hỏi : Hơn một năm nay anh với em kết bạn văn chương, tâm-đầu ý hợp, anh xét em thật là tài hạnh kiêm-toàn, cũng hy-vọng được chiếm cái địa phận công em, gánh-gian chung gánh, chẳng hay em có cho là cuồng ngôn không ?

Minh-Châu đỏi má đỏ bừng cúi mặt xuống ngồi yên, một lúc đáp :

— Anh khen quá lời mà tự nhân mình chớ em đâu dám tài, em cội ơn anh cứu em, lại hay chỉ-giáo cho em, em không phải là kẻ vô-tri, có đâu bội nghĩa. Một khi thân hèn mọn này được hầu hạ anh, cũng là bổ sinh hạnh phúc, nhưng lẽ pháp là lẽ pháp chung, phong-hóa là phong-hóa chung, nhà em vốn có Không-giáo, thân phụ em tị già rất nghiêm, em không dám tự chuyên, xin anh xét lại.

— Anh tuy tiếp tân học, nhưng cũng phải phương vong bàn đâu mà không hiểu lẽ đó. Nhưng rồi đây anh tuân được mệnh gia-nghiêm tá tôn đường thì em nghĩ sao ?

— Thưa anh nếu thế thì,

Đã lòng quân-tử đa mang,
Một nhời vàng tạc đá vàng thủy chung

. . . . . .

— Hai em có trò chuyện vui cho anh nghe với. Minh-Châu Trần-Sinh quay ra thì nom thấy Vũ-Sinh bước vào. Trần-Sinh đáp :

— Anh ngồi xuống đây, chúng em sẽ một truyện muốn thưa cùng anh !

— Truyện gì như vậy ?

— Em và em Minh-Châu vừa mới cùng nhau kết ước, xin nhờ anh đứng lên làm chứng làm mối mai cho, anh có thuận không ?

— Nếu vậy tay, anh xin mừng cho hai em ! Việc gì mà em Minh-Châu phải e-lệ. Trần-Sinh cũng biết anh coi hai em như em ruột nên mới nói thật như thế, được, anh xin nhận làm người giúp hai em.

Minh-Châu cầm tay Vũ-sinh nói :

— Em xin đa tạ tấm lòng trọng-nghĩa của anh ! Nhưng khuôn-thiêng lừa lọc, trong lai nào biết ra sao, anh cũng nên tự tin quá : « mưu sự tại nhân, thành sự tại thiên » anh ạ !

Nguyện trước ba sinh
Rằng buộc chữ tình.
Khắt khe chi mấy trời xanh.
Hãm người một nỗi tu-mành vẫn vương.

(Còn nữa) G.-ang-Tá

Nếu ai mắc phải bệnh tinh « Lậu và giang-mai » dù lâu hay mới, xin mặng hay nhờ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục, nên lập tức dùng thuốc của hiệu D-NGOC-LIEN, n° 46, Rue Principale à Đáp cầu, vì hiệu ấy là một nhà chuyên-trị bệnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen và mình tạ ở các nơi gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim-đức-giang, 53, phố hàng Bồ và ở Nam hiệu Phương-nguyên chủ Paul-Bert làm đại-lý hàn hộ.

Hiệu kim-hoàn

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91 Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chỗ lại trường Công nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu cố lại xem sẽ rõ, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin nói ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán nửi giấy quấn báo, chứa lại thế nào thì biên rõ rằng vào đấy, và gửi theo hai hào (0 $ 20) bằng tem cũng được) để nhà giấy giấy quấn khác ạ.

Ai ai không gửi tiền theo thì cứ đã người ta cho có hoặc phải trả năng hơn.

茂 MAO-SENG 盛

67, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NỔI SỐ 243

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

HAN-THINH kính cáo.

SỞ MUA VĂN-TỰ NỢ VÀ ĐÒI HỘ CÁC CÔNG NỢ

Nhà-giấy ở số 6, Phố Hàng-Trống — Hanoi

Sở này đã trình Tòa, *đã mở hầy năm nay* chuyên về việc mua văn-tự nợ và đòi hộ các công nợ ở các tỉnh. — Công được phép dịch các đơn từ — *lo giúp hộ các công việc* — mua bán hộ nhà cửa, đất cát vân. vân... — Ai ở các tỉnh đến Hanoi mà không biết Tòa-án hay là các sở-giấy quan Trạng-Sư thời cứ đến hỏi sở này, sẽ cho người đưa hộ đến tận nơi, không lấy tiền lộ-phí hay là mượn lo giúp hộ công được.

— Ai muốn cần hỏi điều gì thời cứ đến nhà-giấy hay là viết thư sẽ xin trả lời. — Sở này không giao cho ai thay mặt ở các tỉnh và *ủng không cho ai đi lại các tỉnh*.

— *Phàm Sở-giấy nào được phép mở đã lâu tại Hà-thành đã có quy-tắc — thì giúp được nhiều việc hoàn-toàn.*

VŨ HUY THANH

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

CÓ BÁN :

Xe đạp và xe máy « Mô-tô » hiệu « TERROT » và « ALCYON »

Đồ phụ tùng các thứ xe đạp, xe mô-tô xe ô-tô

Súng đi săn hiệu VERNEY CARRON

Xưởng chữa xe ô-tô

Xin đến hỏi giá

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rồi, xưng đa đầy, đau đầu đầy, ăn không ngon, nặng bụng, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1 $ 40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

HÀNG MỚI SANG BÁN CHIẾU KHÁCH

Bản-hiệu bán cắt bán lẻ các thứ hàng vóc nhiều tơ lụa, satin, satẩu, cachemire jaille, khăn nhiễu tơ, khăn tua len các thứ len dạ, tissus Imperméable, mũ dạ v. v.

PHAN-QUẢNG-THÀNH

Số nhà 10, phố hàng Đào, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phổi làm cho hay ho vài uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bát thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MẤU HỒ 1 $ 40

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

CÓ BÁN :

Xe đạp và xe máy « Mô-tô » hiệu « TERROT » và « ALCYON »

Đồ phụ tùng các thứ xe đạp, xe mô-tô xe ô-tô

Súng đi săn hiệu VERNEY CARRON

Xưởng chữa xe ô-tô

Xin đến hỏi giá

Bản Bản-đồ « TÂM-TÂM » Hà nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán tự trưa giờ sáng.

RẺ LẠ !!!

MŨ TRẮNG BẰNG LIEGE

Giá đặc biệt **2$50** một cái

HAI-CHINH

74-76. RUE DU PONT-EN-BOIS. 74-76

HANOI

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền lớn, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, còn thì đóng dần 25 tháng mỗi tháng 80 nước quan. Hễ lúc nào đủ, tiền được ngay cái vé, rồng mình có quyền xổ-số. Kỳ vé trúng số thì được số tiền mình đã chịu khó đành dụm một tí, thật hẳn như không nghĩ đến, mà đã được dự vào cuộc rất số lại được có quyền xổ-số luôn một cái vé rất quý có sinh-lợi-tức.

Và Crédit National mỗi năm lãm kỳ dự cuộc rất số : 15 ter Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Tiền rất số tính trong một năm cộng là 20 triệu quan

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Như vậy rất số cũng dễ trúng lắm

Muốn dự các cuộc rất số ấy, nên gửi 20 quan cho ông chủ-nhiệm nhà :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán vé này theo như bản luật ngày 23 Mars 1908, của nhà nước có được cả đảm nhận chắc

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chớ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to-lắ

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chân phê rằng:

Chiếu nay đại được phòng chế MONTÈS qui cáo, có chất nồng một thứ rượu bổ để tăng ngự dụng quả rất hay, đáng nên gia thưởng, truyền (nguyên thị gửi cho qui được-phòng chế-tạo để có thanh-giá.

Khâm thử.

欽	特
此	賜
內	閣
侍	臣

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được!. *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền. 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bài cáo.

Nhờ thuốc Pommade Cadum thoa mà da hết phỏng, hết nổi đỏ rần.

BÁN ĐỒ VẠN BẢO

Những đồ cầm ở Vạn-bảo thành phố Hanoi, trong vòng tháng chạp tây 1924 mà không chuộc hay là không đổi vé thì sẽ bán đấu giá ngày thứ ba, mồng 8 tháng chạp tây 1925 (*23 tháng mười ta*) 8 giờ sáng.

Tiền giấy bút mà người mua phải trả, ngoại giá mua, là bốn phân (4 %).

Sổ kê những đồ cầm đem bán sẽ để cho những người mua và những người có đồ cầm xem.

Quan Chủ Vạn-bảo.

3045 MÉTAILLER

ĐÃ NGON LẠI RẺ

Rượu CAO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với rượu vang nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người mới nghiên-cứu BLANC, quan bảo-chế mới hàng chế ra.

Đã ngon lại bổ gia thêm càng lợi rẻ, chỉ có 2$40 một chai nữa.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bazar L. BLANC 31, phố Tràng-tiền Hanoi. 2099

Làm trai biết uống trà tàu

Bầm mậu liên tâm, mỗi gói.	0$22
— ô long, —	0,20
Thanh thái liên tâm, —	0,20
Công phát — —	0,20
Hồng thái —	0,18
Vạn-xuân — —	0,16
Bao thiếc chiếu giá thêm.	0,10
Chè gói lẻ mỗi trăm. . .	0,80

Ở xa thêm tiền cước phí.

Nay kính cáo

SÂM MẬU TRÀ HIỆU

59 phố hàng Ngang Hanoi

HÀ-ĐÔNG

Sao không đóng cửa xe cho cẩn thận? — Hồi 9 giờ sáng 14 vừa rồi, một người hành-khách lên là Ngô-văn-Hoa, quán ở Vĩnh-yên, đi chiếc ô-tô số T. 2635 ở Nam-định lên Hà-đông, khi đang đi dọc đường, người lấy đồng vịn nhòm ra cửa sau, thì ra cái cửa sau ô-tô cái then không cẩn thận, thành thử người kia vừa dựng vào cửa thì bị cửa bật ra, ngã lăn tòm xuống đường cái, nằm người đi một lúc, rồi mới hồi lại. Khi nằng lên thì thấy bị nhiều vết trầy ở đầu, may cũng không quan-ngại gì lắm. Người đó lại lên ô-tô đi thêm một quãng nữa rồi mới xuống. Cũng biết chiếc xe ô-tô đó từ rày có chịu đóng cửa sau cho cẩn thận một chút không?

BẮC-NINH

Cúng-đậu. — Sáng hôm thứ tư 18 novembre này, quan thầy thuốc với một người khán-hộ ở Thị-cầu đến tổng Sơn-nam để chủng đậu cho dân.

Ngày hôm trước ông huyện có cho lính và đốc lý-dịch tuần-phiên xã sở tại dọn dẹp kẻ bán ghế ở đình và cấm có ở trước cửa đình để đón quan thầy thuốc.

Đến sáng hôm sau, hồi 8 giờ, quan *docteur* tới nơi. Kẻ ẵm con, người dắt chân lếch-thếch lang-thang lần-lượt đưa nhau đến đình Sơn-nam. Chủng đến quá 11 giờ thì vừa xong.

Tiếc thay trẻ con đến xin chủng không được đông lắm. Cứ lẽ vì họ không được biết sớm giấm hôm trước, vả dạo này đang mùa gặt hái, lắm nhà còn bận làm ở ngoài đồng.

T. N. lại cáo

Lời tòa soạn. — Trong thời buổi giờ mà hãy còn bắt nhân dân đem con quạt đi đón như thế thì phiền nhiễu dân lắm thiết tưởng nên bãi đi thì hơn. Quan tuần-phủ lại không biết mỗi là có là tốn cho dân là mấy bác ơi?

HÀ-GIANG

Ý chừng thiếu áo mặc hẳn? — Tối hôm 8 vừa rồi, trong khi viên trung-sĩ Gode đi chơi mất vắng, chỉ có một người lính bầu và mấy người dẫy-tớ ở nhà, thì sực người lính ấy nom thấy một tên Khách lẻn là Quan-nhi-Phay, 25 tuổi, mò rón-rén trù-g-rọc lẻn vào trong phòng M. Gode. Người lính liền đi hỏi mọi người nhà lẻn đông vậy được cả các cửa ngõ, rồi vào phòng xem thì thấy tên Khách trước đó đã thắng một bộ áo mới lịch-sự của M. Gode để ở buồng mà sắp sửa tìm đường lẩn ra.

Mọi người bấy giờ mới xem lại bắt tên Khách đang ẩi nộp số tiền đem, để rồi đem ra tòa xét xử.

Ý chừng chê Khách này thiếu áo mặc hẳn thôi!

YÊN-BAY

Lễ phát tang đức Khải-định

Hồi tám giờ sáng hôm thứ năm trước, các nam quan, các viên chức ở nha huyện và các chức dịch trong thành phố, có làm lễ phát tang đức Khải-định tại cung đường quan tỉnh. Quan-ấn mặc áo trắng khăn ngang, các viên chức ở nha huyện và chức dịch ở thành-phố đều đội khăn trắng và áo trắng cả.

Khi xướng tế đoạn, quan ấn lễ làm lễ và ê-bê, rồi đến các viên chức dịch đều thứ tự lễ năm lễ. Lúc làm lễ, ở ngoài cổng cung đường có linh cơ hồng sáng.

Quan chánh công sứ và phó công sứ cũng có dự lễ. Ở đây các viên tòng sự các công sở không thấy đến.

Hai cuộc đá bóng thi. — Hội đích chiến vừa rồi, hà con hàng tỉnh được xem hai cuộc đá bóng thi lấy làm thích quá. Buổi sáng, sau khi điểm-binh, hội Commerçant tranh đấu với linh tây. Kết quả hội commerçant thua năm văn liền mà không gỡ lại được văn nào.

Đến chiều, linh tây lại tranh đấu với D'ayon d'or. Kết quả hội linh tây được bốn. Drayon d'or được ba. Thế là hội linh tây tranh đấu hai cuộc đều được cả. Bà con còn nhớ độ tháng trước hội Drayon d'or đã thi với hội commerçant, thua bốn ván gỡ được có hai. Bây giờ đá với linh tây mà lại thua có một ván, như thế hội Drayon d'or luyện tập cũng tr[illegible] thật. Khi ra tranh đấu, xem ra đ[illegible] khen nhất là M. Mậu đứng arrière fixe đỡ lắm quả rất là tài tình, khiến hàng trăm người phải vỗ tay khen. Còn M. Bui đi ecureur đá lắm quả cũng mạnh cũng đáng khen. Còn bên linh tây thì có M. Cương là đội khỏ xanh giữ goal, cầu đấm bằng tay mà không có mấy quả chượt, bên linh tây được một ván cũng nhờ có M. Cương giữ goal chứ không thì hai bên hòa.

Vậy xin khuyên hội Drayon d'or cố tập tành để bận sau tranh đấu với hội linh tây cho được.

Ng. T. lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Lễ thành-phục Đức Khải-định. — Hội 3 giờ chiều ngày mồng một tháng mười ta, tức là ngày 16 novembre 1925 lễ thành-phục đã cử-hành tại Đền Cửu thành trong Đại-nội.

Cứ theo lệ thường, trước lễ ấy một ngày, Bộ Lễ cung đệ các hạng ang phục đến vào trong cung, và sắp phát khắp các Bộ-viện quan gia ng-ông tang phục chiếu theo hàm phẩm khác nhau.

Đến ngày mồng một, buổi mai sớm tại trước điện Cần thành để bài liệt các thứ nghi trượng lễ cl.lnh ; ở gian chính trung điện ấy trước l nh tòa bài liệt các phẩm nghi như lọ, bương đăng, trản tửu, bảo soạn văn văn...

Ba giờ thiếu mười phút, bá quan đến hành lễ đã tề tựu, do cửa Hiển-nhơn đi vào Đại-cung-môn, rồi theo ban thứ tại trước điện Cần-thành cung trừ : cụ lớn văn m nh Tôn-thất-Hân hành Đại-biểu chánh hiến lễ (đứng giữa làm lễ ; hành-hiến tại trên điện) rồi đến các Đức ông Hoàng thân, văn võ đại thần tự tứ phẩm đường quan trở lên bài liệt theo thứ tự phẩm hàm đứng tại trước sân đ ện.

Khi đã lễ chỉnh tác tinh rồi, vẳng vẳng nghe trong chánh điện có tiếng tán của một viên quan Bộ Lễ qui trước điện tâu rằng : *Thỉnh ngự đăng bửu tọa* (nghĩa là tâu xin mời Hoàng-Thượng lên ngồi bửu tọa), đoạn đến

(*Xem trang thứ tư*).

Bột ăn PHOSPHATINE FALIÈRES danh tiếng lâu nay, bán gợi đựng trong hộp thiết hàng chỉ khít kính lắm.

Có mua nhưng cho được hộp **PHOSPHATINE FALIÈRES** cứng bổ tinh thần, ích cho con nít mất sữa, người lớn đau huyết, ốm gia bà ca liệt nhược, cũng là kẻ có đau ốm mới mạnh.

Có trữ bán cùng hết — Tại chỗ thì ở Paris, 55 b, đường La Tacherie. R. C. Paris. 13.365.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

HỘI SÁN-NHIÊN-ĐÀI HỌP ĐẠI HỘI-ĐỒNG THƯỜNG NIÊN

Hàng một giờ chiều hôm chủ nhật 22 Novembre 1925 xin mời các ông các bà có cổ phần ở hội Sán-nhiên-đài đ n dự đại hội đồng thường niên tại quả hội ngồ Hàng Mi-mây số nhà 8, Hanoi.

Các việc cả bàn hôm ấy định như sau này:

1° Nghe tờ trình của hội đồng quản-trị (conseil d' administration);

2° Nghe tờ trình của các ông kiểm khán (commissaires aux comptes);

3° Duyệt-y tờ trình của hội-đồng quản-trị; tờ trình của các ông kiểm-khán; tờ khai tổ lát Bilan và các khoản chi thu từ 1er 1924 đến 30 Avril 1925;

4° Duyệt-y các công việc của hội đồng quản trị làm từ 1er Mai 1924 đến 30 Avril 1925;

5° Định việc chia lãi;

6° Định tăng viên hội 4 400 $ lên một vạn đồng 10 000 $;

7° Bổ thay mấy điềuước lệ hội;

8° Bầu lại hội đồng quản trị về năm 1925-1926 và định lương đại lý;

9° Bầu lại các ông kiểm-khán về năm 1925-1926 và định tiền phụ-cấp.

10° Các việc vãi.

Hội đồng Quản trị

Sán nhiên-đài

Tối thứ năm 19 và tối thứ sáu 20 Novembre 1925

CHIM MỒI MẮC

NGẠNH CÂU TÔM

(Hồi thứ 1)

Là vở chèo cải soạn thành ngót 30 điệu hát, câu hát rất hợp cảnh. Hát là vui t ở và rất là có cương thường và lại hợp với luân lý thời nay. Xin các quý-khách chiếu cố lại thưởng thức cho và xin đến sớm cho, đúng 8 giờ tối thì khai diễn. Cô bán vé trước.

Tối thứ bảy 21 Novembre 1925

UYÊN ƯƠNG GIAI NGẪU

Bức tranh kheo vẽ ta lùng.

Làm người thức nữ anh-hùng sánh đôi.

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Là vì người vợ là Doãn-thị Y thi phiền tòa án Hải-dương hôm 17 Novembre vừa rồi, theo như lời tòa xin đã cho phép tôi được ly-dị.

Vậy từ nay nhưng sự hành động của Mạc Doãn-thị Y, tôi Đoàng có trách nhiệm gì đến nữa.

Lê-Trác thầy thuốc thú-y Đông-triều

OCCASION EXCEPTIONNELLE

A vendre :

2 Camionnettes BERLIET 700 k°

1 Camionnette BERLIET 500 k°

Normande, avec nombreux accessoires — très peu roulé — parfait état de marche.

Prix très avantageux.

S'adresser : 16, Bd. Dong-Khanh, Hanoi et à M. ĐỖ-ĐĂNG-TÒNG, à DAP-CAU.

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng!

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẹ lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả; giá dụ ống tiêu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có sẵn phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiêu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ, để thuốc trong ống tiêu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiêu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiêu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống, thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dầu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75

Thuốc Santal Mary. . 1$00

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert. Hanoi.

NHÀ CHO THUÊ

Có nhiều

GIAN NHÀ MỚI LÀM RẤT ĐẸP

Ở phố Ha-lý (Rue de la Marine)

ở Haiphong cho thuê.

Hỏi tại:

Sở CRÉDIT FONCIER DE L'INDOCHINE ở Haiphong, nhà số 2, phố Briè[illegible]

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về dưỡng tiêu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol

chất: Salol

và chất: Urojormine

Giá 1$80 một hộp

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

ĐỒ DÙNG TRONG NHÀ — MẤY THỨ GIÁ HÀNG

Bia sâu, bằng aluminium, đường kính 20 c/m	*Một cái:*	3 fr. 50
Bia sành kiểu Salamanque, rẹt	*Một cái:*	4 fr. 00
Bia sành kiểu Salamanque, trũng	*Một cái:*	4 fr. 00
Chén chè, không có đia rằm, kiểu Salamanque	*Một cái:*	3 fr. 50
Ấm cà phê Monofiltre bằng aluminium bóng	*Một cái:*	4 fr. 50
Ấm pha cà-phê du Nord, men trắng, chỉ xanh, đựng được 8 chén. . . .		32 fr. 50
Ấm pha cà-phê kiểu Russe, đồng mạ kền, quay ngược được, cán gỗ đen. Để tốt bền. Đựng được 4 chén		70 fr. 00
Xoong có viền, aluminium bóng, chuôi sắt mạ thiếc. Đường kính 12 c/m. .		3 fr. 00
Bock, men đá hoa, đựng được 2 lít		12 fr. 00

Téléphone N° 126 — Adr. Tél. MAGAREUNIS — Ligne tramway N° 40

Rượu DUBONNET

là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

Đông cung thái-tử sắp lên ngôi

Người đại-biểu của hiệu ƯƠNG KÝ Phố Hanoi ở bên Đại-Pháp đã gửi về cho ba kiểu ảnh đức Đông-cung thái-tử: một kiểu mặc đại-triều phục; một kiểu nửa người và một kiểu cả người. Khổ rộng 13×18 — Giá mỗi ảnh 0$40. Ngài nào muốn mua hay là các hiệu ảnh ở ba xứ Trung, Nam, Bắc-kỳ này, hiệu nào muốn có ba kiểu ảnh ấy để treo làm mẫu, nên mau mau viết thư cho hiệu Ương-ký, kẻo chậm thì hết.

Các nhà làm nghề ảnh, hiệu Ương ký sẽ biếu không lấy tiền.

các quan nghỉ lễ tế táng : xướng *lựu bị* : 1 quan chánh hiến cùng các quan đưa đến nơi thứ vị đứng im, đoạn xướng thương hưởng, (đáng hưởng) thì có viên tuế giám đàng thương lên trước bửu tọa. — xướng : *gọi* Bà quan đến quì — xướng *hiến tửu* (đáng rượu thì có quan thái giám qui đáng rượu — xướng *chủ phục* Bà quan ở trên sụp xuống lạy xướng : *hưng* Bà quan đứng dậy — xướng : *cử ai* Bà quan đều khóc — một tiếng kh ôn rầm vang như lôi động ng e thấu khắp trong ngoài thành. — xướng *ai rồi* (còn khóc rồi kế xướng : *các cung hạ* — *hưng bái* — *hưng bái* — xướng *bái thân* (lưng in) xướng : *điểm trà* (lăng nước trà) xướng : *lễ tất* (lễ hết).

— Khi xướng lễ tất là lễ đã xong rồi, Bà quan từ nơi bái vị lui ra thì đến các quan thuộc viên tự lục phẩm trở lên tự phẩm thuộc viên, các quan hòa thuộc các quan hưu vào trước điện theo thứ vị bái liệt mà hành lễ — Cùng một khi ấy các văn võ thuộc về tự nhất phẩm đi hạ công tử, công tôn, công tằng tôn, tôn thất, các kỳ lão hàn nhi bái liệt tại bên ngoài cửa Ngạt tinh Nguyệt-an.

Lễ nhị bái đã xong thì các gian điện bủ sảo đề các bà nội cung hành lễ tại trên điện cũng đến 3 giờ mười lăm thì xong.

Từ ngày lễ thành phục rồi thì sự phụng tự tại điện Cao-thành cứ chiếu thường lệ mỗi ngày hai lần triều đến tịch điện, và một lần điểm tâm vào khoảng bốn giờ chiều

Mỗi ngày làm lễ thì có một vị tôn thước làm lễ, mỗi đến ngày rằm và mồng một thì có bà quan vào làm lễ và có lạy xướng.

Hiện nay chánh phủ Nam triều có đặt ra t Hội đồng chuyên trị về các việc tang lễ. Hội-đồng ấy có quan nhóm như sau này : Hội-đồng hội trưởng quan Tham tri t ự thường thư bộ Lễ là quan Phạm-Liệu Phó chế hội và Hội viên quan Tiền quân đô thống Nguyễn-hữu-Tiến — Trung quân đô thống ; qu n Hướng-Thi n — Hộ bộ thị lang quan Hồ-đắc Khải và một quan Hậu ngự chưởng vệ và một ngự sử viện đô sát

Hội-đồng có quan Thị-độc Lương-quan-Duyệt giúp việc chế tạo và đồ thức, vì là một ai học công rất rõ riêng. — Các công việc hội-đồng ấy sắp đặt t ế nào sẽ tục đăng.

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ VÀ NHỮNG BỆNH ĐAU THẦN-KINH CỦA ĐÀN BÀ

Cái sức khỏe của đàn bà con gái thứ nhất là do ở bộ thần-kinh. Nếu đã mắc phải bệnh không ngủ, bệnh dật mình, bệnh say nắng, bệnh đau lưng, bệnh thương gân, bệnh đau ngực, bệnh buồn rầu, bệnh khó thở, bệnh đau đớn, bệnh bức rức, các bệnh đó thường chuyển sang bệnh đau da dày, như thế thì nên uống thứ thuốc *Neurinase*. Thuốc này sẽ chữa khỏi bệnh đau thần-kinh mà bệnh ấy làm cho người ta khổ sở ở đời, nào sinh ra bệnh thương gân và các bệnh khác thuộc về thần-kinh nữa. Ở các xứ nóng mà uống thuốc *Neurinase* này thì ngủ được ngon giấc.

Ở các hang bào-chế lớn đeu có bán cả.

2656

PHÀM,

Thứ chè t t thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, il lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả là cho nên gin giữ đến thế nào cũng không tranh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy qui khách muốn tránh sự biến-động đấy xin cứ trực tiếp qua bộ chiếu cố cho bản hiệu tại Hà nội, Haiphong và Nam định.

NINH-THÁI-HIỆU
số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113 phố Khach, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước một bữa cơm chính
Độ mười ngày.

Giá tiền 0$80

NHÀ BÀ-CHUÔNG TAM-TỈNH-Y-QUÁN

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phố hàng Ghế-gụ, số 16, Nam-Định

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

LỜ MUA BÁO

Tiệm nhắc lại để các ngài được hay biết rằng : theo mua báo thì phải trả trước. Vậy như ngài nào muốn mua thì gửi tiền cho và không có tiền gửi theo giấy mua thì bản quán không trả lời. Mua báo thì tính từ tháng hoặc mồng một tháng lấy trở đi cho gọn.

Hiệu Tam-tỉnh có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư bệnh nhiệt, trị bệnh biết hoãn cấp bổn cán, hoãn tấn cao đơn chế huyền cực tinh tế, chữa đủ các bệnh mới lâu đủ ngày đủ trọng, số đông phục còn nhiều cũng được hồi sinh khỏi tử, người gần có lấy phải giá, người nghèo cũng qua không tiếc xin thuốc cũng cho, chữa các bệnh như sau này : dân ông mộng tinh, gi tinh, hoạt tinh, tinh tinh dương hư không đẻ, đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít, huyết đen, huyết hôi huyết tích, khí hư sích bạch đái, hậu sản hoặc kinh thấy gia liệu mà sinh ra trăm chứng không đẻ ba : có đẻ không nuôi, các chứng đau bụng đau từ kinh niên, ho lao, hen, đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, nục huyết, ho huyết, lị huyết, bằng huyết, phong thấp cả chứng bất toại tê bại, phù thũng, giá mỗi hộp hay là chai 1 đồng.

Đau mắt có lòng răm hay sa lồng mi bản hiệu chỉ chữa nửa giờ thì khỏi mà mắt không có sẹo, mỗi mắt 1 đồng. Trẻ con cam kinh đàm suyễn lẻ lị mỗi chai 0 bảo

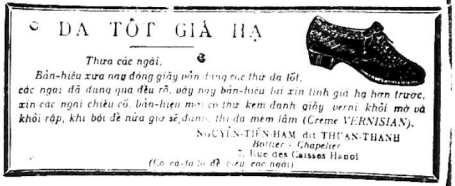
Lậu và giang mai Tam-tỉnh chữa khỏi và giải nọc không tốn tiền lại sinh dục như thường mỗi chai 1 đồng, thuốc 5 bảo. Cao-lư lòng thực tố mỗi lọng 5 bát. Thuốc bổ sâm nhung song bổ hoàn giá trẻ trai gái đều dùng được cả mỗi hộp 1 đồng.

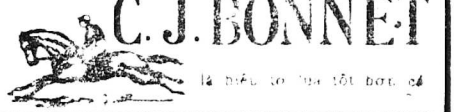
Thuốc cao 3 phiên ngài nào không đã lâu uống khỏi không tốn tiền đi lại đường xa nhất 2 đồng 1 chai, hai chai 3 đồng, chai con 0$50, gửi khách ở xa viết thư về kể bệnh bản hiệu gửi thuốc lại, xin gửi tiền trước sau sẽ gửi sau cũng được. M. THÂN-Đào ký tên

NHÀ BÀ-CHUÔNG Tam-tỉnh-y-quán
Phố hàng Ghế-gụ, số 16, Nam-Định

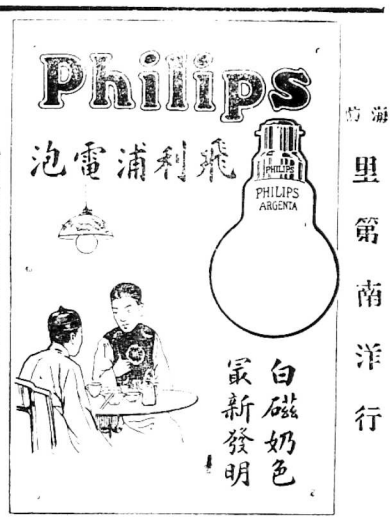

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy	0$95
Nước hoa Pompéia. . . .	0.95
Nước gội đầu Pompéia .	0.65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE
Số 59, phố Paul Bert, Hanoi

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, là thương gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Trang-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . . Giá :* **1$25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . . Giá :* **1.25**

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF BIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . . Giá :* **1$30**

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá :* **1$25**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay.

CÒN GÌ THÚ BẰNG

TRƯỚC KHI ĂN CƠM

UỐNG MỘT CỐC

PERNOD

Giải khát và ngon cơm

Bán tại : L'U.C.I.A. Haiphong,
và khắp các chi điểm các tỉnh.

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn